

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

DIAGNÒSTIC DE LA TELEVISIÓ
DIGITAL TERRESTRE LOCAL
A CATALUNYA
(setembre - octubre 2009)

ÍNDEX

Metodologia i estructura del document	4
1.La TDT-L a Catalunya: elements fonamentals i calendaris d'implantació	6
1.1 La nova unitat d'organització de la televisió local: la demarcació	7
La demarcació: un concepte (aparentment) problemàtic	10
1.2 La centralitat dels continguts en la implantació de la TDT-L a Catalunya	10
1.3 Els concessionaris de la TDT-L a Catalunya	12
1.4 Calendaris d'encesa digital i apagada analògica	16
SÍNTESI 1	18
2. Estat de la implantació de la TDT-L (setembre-octubre de 2009)	19
2.1 L'estat dels projectes tècnics dels 24 MUX	19
2.2 El nombre de MUX que estan efectivament emetent senyal televisiu	21
2.3 Problemes i complexitats d'un procés col·legiat	23
Qui encendrà en digital i quan ho farà	23
2.4 El cost de transmissió del senyal	24
SÍNTESI 2	26
3. Descripció i anàlisi de la situació dels prestadors públics	27
3.1 El programa públic de TDT-L: característiques bàsiques	28
3.2 El cost de fer televisió local pública a la TDT	29
3.3 Graus de desenvolupament dels prestadors públics	30
3.4 Extensió i redimensionament de l'oferta pública local	34
SÍNTESI 3	36
4. Descripció i anàlisi de la situació dels prestadors privats	37
4.1 Els prestadors privats: MUX, estabilitat empresarial i instal·lacions	37
4.2 Economia i finances dels prestadors privats de TDT-L	39
El paper de les administracions locals en el sosteniment de la televisió privada	40
4.3 Cap a la diversificació del negoci i la integració multimèdia	41
4.4 Els models de negoci de la televisió privada i les seves potencialitats	42
SÍNTESI 4	44
5. L'oferta programàtica a les demarcacions: un element molt indefinit	45
Informatius	46
Serveis addicionals	46
5.1 Les obligacions de programació legals i contractuals	46
La sindicació de continguts com a peça clau de la sostenibilitat de la TDT-L	47
Crisi econòmica i obligacions concessionals	48
5.2 Xarxes de sindicació i cadenes de televisió digital local	49
La Xarxa de Televisions Locals	49

Comunicàlia	50
Les xarxes privades de sindicació: TDIP i TVlocal.cat	51
Televisions Digitals Independents de Proximitat (TDIP)	51
TVlocal.cat	52
La cadena privada Canal Català TV	52
Prestadors multidemarcacionals	55
SÍNTESI 5	56
6. La situació de les demarcacions	57
Situació dels prestadors de servei de televisió a les 21 demarcacions	57
Els (quatre) programes buits	58
La regulació del tercer sector: una qüestió amb transcendència en la TDT-L	58
Les continuïtats entre demarcacions	59
L'especificitat de l'àrea metropolitana	60
Les demarcacions amb més problemes de viabilitat	61
SÍNTESI 6	63
7. Conclusions i objectius operatius	64
7.1 La implantació de la TDT-L (setembre-octubre de 2009): complexa i difícil	64
7.2 La situació dels prestadors i la definició del mercat a les demarcacions	67
7.3 La natura col·legial de la TDT-L: frens a la implantació	67
7.4 El cost de transmissió del senyal: una preocupació important	68
7.5 La crisi com a agreujant	69
7.6 Uns actors clau en la implantació: prestadors decidits a fer televisió	69
7.7 Oportunitats de desenvolupament de l'oferta pública local	70
7.8 Redimensionament de la televisió pública local	71
7.9 La televisió local és televisió de proximitat	72
7.10 La TDT-L privada: una economia fràgil basada en els ajuts públics	73
7.11 La sindicació com a peça clau per a la sostenibilitat de la TDT-L	74
7.12 Els solapaments entre demarcacions	75
7.13 L'especificitat de l'àrea metropolitana	76
7.14 La viabilitat del conjunt del sector de la TDT-L	77
FORTALESES DE CATALUNYA DAVANT LA IMPLANTACIÓ DE LA TDT	79
OPORTUNITATS PER A CATALUNYA DE LA IMPLANTACIÓ DE LA TDT	81

Índex d'imatges i gràfics

Imatge 1. – Repartiment de programes públics i privats a Catalunya (2006)	9
Imatge 2. – Mapa del pla d'encesa sincrònica de la TDT a Catalunya (2008-2009)	17
Gràfic 1 . – MUX i programes en actiu	22

Índex de taules

Taula 1.- Municipis amb concessió i distribució dels programes públics de TDT-L (2005)	12
Taula 2.- TDT local privada a Catalunya. Llista d'adjudicatari amb concessió i distribució dels programes. Any 2006/2009 (setembre de 2009)	13
Taula 3. - Estat dels projectes tècnics de MUX (octubre de 2009)	20
Taula 4. - Prestadors públics: estat del MUX i programes en emissió (setembre de 2009)	27
Taula 5.- Consorcis constituïts de TDT-L pública a Catalunya (setembre de 2009)	32
Taula 6. - Prestadors privats: estat del MUX i programes en emissió (setembre de 2009)	38
Taula 7.- Eines programàtiques presents en la TDT-L a Catalunya (maig 2009)	45
Taula 8. Presència de xarxes de sindicació i cadenes a Catalunya (maig 2009)	54
Taula 9. - Estat dels projectes tècnics, dels MUX i dels programes de TDT-L i relació amb els calendaris d'encesa digital i apagada analògica (setembre - octubre 2009)	66

DIAGNÒSTIC DE LA TELEVISIÓ DIGITAL TERRESTRE LOCAL A CATALUNYA

Metodologia i estructura del document

L'Estudi sobre la televisió digital terrestre local a Catalunya neix de la voluntat del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) de conèixer de primera mà l'estat en què es troba el sector, per tal d'orientar les actuacions que caldrà emprendre a partir d'una situació que és i es preveu complexa.

L'estudi formula un diagnòstic global i per demarcacions, a partir de l'anàlisi de cadascun dels concessionaris, tant privats com públics, la situació dels diferents canals múltiple (MUX), la seva gestió, els centres emissors assignats i els problemes de cobertura. Finalment s'avalua la viabilitat dels diversos prestadors a partir de la demografia, l'economia i l'orografia de cadascuna de les 21 demarcacions en què es divideix la televisió digital terrestre local (TDT-L) a Catalunya.

La part més important de les dades procedeix dels propis actors implicats, mitjançant un treball de camp en el qual hi van participar tres consellers del mateix CAC i un acadèmic expert en el tema procedent de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb el suport de l'Àrea de Recerca del propi Consell. Durant aproximadament un any, aquest grup de treball va visitar les oficines i els centres de producció de cada prestador local, es va entrevistar amb els seus responsables, va examinar la realitat sobre el terreny i va escoltar els seus projectes i les seves inquietuds. També es va parlar amb altres prestadors no locals, xarxes de sindicació, operador de senyal i institucions relacionades amb el desenvolupament i la implantació de la TDT local a Catalunya. Algunes de les informacions obtingudes són confidencials, restant subjectes a la normativa sobre protecció de dades i, en conseqüència, no es faran públiques.

L'altra part de les dades provenen dels documents aportats pels propis prestadors de serveis de televisió, i també per d'altres estudis i fonts de credibilitat reconeguda. En aquest sentit, s'ha analitzat tota la documentació disponible sobre els processos de concessió de la gestió de programes, els paràmetres i les variables tècniques de cada demarcació, les necessitats corporatives de les televisions locals per elaborar continguts i d'altres reculls informatius i estadístics sobre el sector de l'audiovisual a Catalunya en general, així com la diversa literatura acadèmica sobre la matèria.

El material definitiu ocupa gairebé 400 pàgines, incloent-t'hi les fitxes per prestador i demarcació. L'estudi que aquí es presenta és, doncs, una síntesi del treball global, estructurat en diferents apartats. En el primer es fa un repàs als elements fonamentals i el calendari d'implantació de la TDT-L a Catalunya. Seguidament, s'ofereix un diagnòstic de la situació a partir de l'estat dels projectes tècnics dels canals múltiplex, el nombre de MUX encesos i el de programes locals en funcionament, on es pot veure que la implantació de la TDT-L a Catalunya està essent molt complexa i dificultosa, trobant-se endarrerida en algunes demarcacions. En el tercer apartat, es descriu la situació dels prestadors públics; i en el quart, la dels privats. El cinquè apartat intenta aclarir quina és la programació que es pot esperar a cada demarcació quan arranqui la TDT-L, tenint present les obligacions derivades del marc legal i dels compromisos concessionals i les possibilitats obertes per la sindicació de continguts. El sisè apartat avalua el grau d'implantació real de la TDT-L, essent aquesta una situació molt dinàmica i que actualment varia amb forta celeritat. Finalment, hi ha un apartat de conclusions, on se sintetitzen els principals problemes detectats.

1. La TDT-L a Catalunya: elements fonamentals i calendaris d'implantació

Entre els anys 2004 i 2007, les polítiques públiques de comunicació espanyoles i catalanes van establir les línies principals de la implantació de la TDT-L a Catalunya, amb un disseny que parteix d'una unitat d'organització anomenada **demarcació**, fixada anteriorment per la normativa estatal, si bé sense definir explícitament allò que corresponia desenvolupar per part de les comunitats autònomes.

Aquestes demarcacions compten amb un o dos MUX que cobreixen un àmbit territorial format per agrupacions de municipis, de manera que la demarcació té una superfície i una densitat de població determinades. El Govern central, en alguns casos amb la col·laboració del Govern català, va dividir Catalunya en **21 demarcacions** a les quals va dotar amb **24 MUX** (n'hi ha tres que tenen dos múltiplex, Barcelona, Cornellà de Llobregat i Sabadell), que permetien posar en marxa 96 programes de televisió, equivalents als antics *canals* (quatre per cada canal múltiple).

Des d'aquesta base, el Govern català va aprofundir l'organització de la TDT-L a Catalunya reservant 37 programes per a la gestió del servei públic per part dels ajuntaments i 59 per a la gestió indirecta de tipus privat. I també va assignar un paper molt important als continguts, definint la TDT-L com una **televisió de proximitat**: amb programació, fonamentalment de producció pròpia, centrada en el territori on opera i en la vida quotidiana de la població a la qual s'adreça.

Actualment, el maig de 2009, la implantació d'aquesta modalitat televisiva es troba emmarcada en un **doblet calendari**: un d'encesa digital fixat pel Govern català, i un d'apagada analògica fixat pel Govern espanyol. Aquestes dues planificacions, no coincidents ni en el temps ni en els àmbits territorials, conflueixen a establir que la televisió local catalana ha de culminar el trànsit digital l'abril de 2010.

1.1. La nova unitat d'organització de la televisió local: la demarcació

El disseny del pas a la TDT de la televisió local ha estat fruit d'una intensa activitat normativa dels Govern i Parlament espanyols, que entre 2004 i 2005 aproven un pla tècnic¹ i una Llei² relatius a aquesta qüestió, prenent com a base la Llei de l'Estat 41/1995, de 22 de desembre, de televisió local per ones terrestres, modificada en diverses ocasions. D'aquesta manera, els executius espanyols fixaven les bases a partir de les quals el Govern i el Parlament catalans van acabar de perfilar com seria la TDT-L catalana.

Segons les polítiques estatals d'implantació de la TDT, la televisió local digital s'ha d'organitzar a partir d'una unitat bàsica que s'anomena **demarcació**. Malgrat no estar definida explícitament, la recerca acadèmica catalana ha pogut assenyalar quins són els components bàsics d'una demarcació: un àmbit de cobertura, un canal múltiple (a vegades dos), i unes característiques demogràfiques concretes. Les demarcacions estan integrades per conjunts de municipis que no constitueixen una unitat administrativa o política reconeguda. El total de municipis planificats inicialment era de 210, encara que el febrer de 2006 es va ampliar fins a **240 municipis**, quan el Govern central va acceptar la petició de l'executiu català d'incorporar-ne 30 més. D'acord amb les característiques dels municipis que inclou, cada demarcació té una superfície i una densitat de població determinades, que apareixen explicitades al Pla Tècnic Nacional de la TDT-L (PTN).

De totes les demarcacions (21), a Catalunya n'hi ha tres que tenen dos MUX (en total són 24). Dels 96 programes de TDT-L resultats, 37 estan destinats a prestadors públics i 59 a prestadors privats, com indica la imatge 1. La Generalitat va decidir que dels 37 programes públics, quatre corresponien a un sol ajuntament (Badalona, Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i Reus), mentre

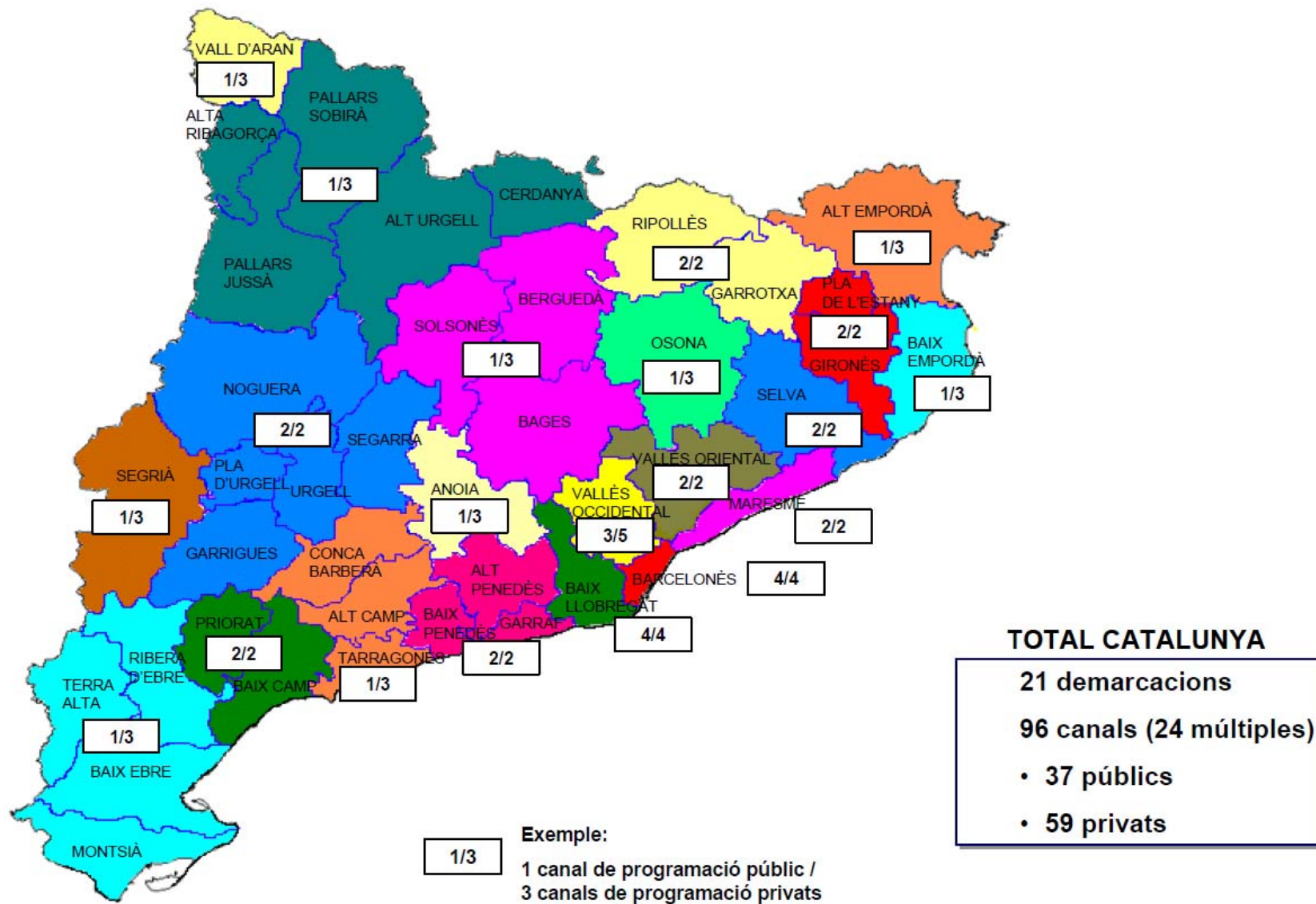
¹ El marc legal del PTN que afecta Catalunya rau en el Reial Decret 439/2004, de 12 de març, modificat, posteriorment, pel Reial Decret 2268/2004, de 3 de desembre.

² Llei de l'Estat 10/2005, de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la televisió digital terrestre, la liberalització de la televisió per cable i de foment del pluralisme.

que els altres 33 havien de ser gestionats pels municipis integrats dintre de la demarcació³. El fet que diversos ajuntaments hagin de compartir un mateix programa és una conseqüència directa d'haver adoptat la demarcació com a unitat d'organització de la TDT-L i de no haver espai radioelèctric per a tothom, de manera que els ajuntaments que volen fer televisió han de posar-se d'acord per constituir un consorci i gestionar conjuntament un mateix programa. El resultat és la configuració d'un mapa de la TDT local amb diverses realitats. Tres dels MUX estan conformats només per prestadors privats i dos només per públics. Però la majoria, divuit, estan compartits per consorcis de municipis i prestadors privats. I hi ha un MUX, finalment, el de la demarcació de Reus, que inclou un ajuntament, un consorci municipal i dos privats.

³ En el supòsit que la prestació del servei de TDT-L es realitzi mitjançant consorcis, l'apartat 2 de l'article 32 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, permet que puguin formar-ne part els municipis encara no planificats en l'àrea geogràfica on s'hagi de prestar aquest servei públic audiovisual.

Imatge 1. – Repartiment de programes públics i privats a Catalunya segons el PTN (2006)

Font: Direcció General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals [En línia]: “El Govern obre el procés de concessió de canals de televisió digital a les entitats municipals”. <<http://www20.gencat.cat/docs/Sala%20de%20Premsa/Documents/Arxius/6948.pdf>> [Consulta: maig de 2009].

La demarcació: un concepte (aparentment) problemàtic

La **primera noció de demarcació** és la que fixa el **Govern de l'Estat** segons el document legal del PTN, on les demarcacions estan formades per diversos **municipis concrets**, que apareixen esmentats explícitament en cada cas. A Catalunya això es traduïa en 240 municipis planificats en demarcacions, mentre que 706 (gairebé el 75% dels del Principat) en restaven fora.

La **segona noció de demarcació**, la proposa més tard el **Govern de la Generalitat**, donant a conèixer tot un seguit de mapes on les demarcacions apareixien associades amb les comarques en les quals es trobaven els municipis inclosos en el PTN. D'acord amb això, les demarcacions no incloïen solament els 240 municipis planificats inicialment, sinó **tots els municipis de Catalunya**. Aquest ha estat el referent de l'executiu català per al pla de cobertura que s'ha dut a terme per tal de fer possible l'accés a la TDT a totes les poblacions amb més de 50 habitants.

1.2. La centralitat dels continguts en la implantació de la TDT-L a Catalunya

El marc legal estatal⁴ pel que fa a televisió local afecta clarament el model programàtic que poden oferir les televisions locals digitals.

Els prestadors estan obligats a emetre **continguts originals** un mínim de **4 hores al dia i 32 a la setmana**. Aquestes quatre hores mínimes s'han d'emetre en les franges compreses **entre les 13:00 i les 16:00, i les 20:00 i les 23:00**; i han de ser continguts relacionats amb l'àmbit territorial on s'ha obtingut la concessió⁵. També es limita emetre en cadena a un màxim de 5 hores diàries i 25 setmanals⁶, a excepció del que

⁴ Llei de l'Estat 41/1995, de 22 de desembre, de televisió local per ones terrestres.

⁵ D'acord amb la lletra a) de l'apartat 1 de la disposició addicional trentena de la Llei de l'Estat 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, "no es consideraran programes televisius les emissions consistents en imatges fixes ni els temps destinats a la publicitat, televenda i jocs i concursos promocionals, incloses les emissions consistents en consultes i jocs a distància en directe amb participació de les persones telespectadores".

⁶ "Formen part d'una cadena aquelles televisions en les quals existeixi una unitat de decisió" (apartat 2 de l'article 7 de la Llei de l'Estat 41/1995) i emeten en cadena "(...) aquelles televisions locals que emetin la mateixa programació durant més del 25 per 100 del temps total d'emissió setmanal, encara que sigui en horari diferent" (apartat 3 de l'article 7 de la Llei de l'Estat 41/1995). En coherència amb l'anterior, l'apartat 2 de la disposició addicional trentena de la Llei de l'Estat 62/2003 disposa que "els titulars de concessions per a la prestació de serveis públics de televisió digital terrestre (...) local (...) podran emetre simultàniament la mateixa programació, amb les limitacions següents: "a) Només podran connectar els seus serveis de difusió per emetre simultàniament una programació determinada, durant un màxim de cinc hores al dia i vint-i-cinc setmanals (...).".

pugui considerar cada comunitat autònoma per raons de proximitat cultural, social o territorial⁷.

Sota aquesta base legal, el **Govern de la Generalitat** va posar en marxa les concessions dels 96 programes de TDT-L partint d'un model que va anomenar **televisió de proximitat**. Aquest tipus de televisió es caracteritza per estar vinculada al territori amb infraestructures i capacitat de producció pròpia en la seva demarcació, promou mecanismes d'accés i de participació de la ciutadania, dóna impuls i col·labora amb la indústria audiovisual local i dedica la major part del temps d'emissió a continguts relacionats amb l'àmbit de cobertura (culturals, esportius, cívics, històrics). Posteriorment, la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), aprovada un cop oberts els processos de concessió, ratifica aquest model referint-se a "televisió local o de proximitat" com a sinònims. Aquesta Llei diu que "la televisió local es caracteritza per una programació de proximitat, generalista o temàtica, dirigida a satisfer les necessitats d'informació, de comunicació i de participació social de les comunitats locals compreses en la demarcació específica de què es tracti" (lletra h de l'article 1).

El procés concursal va afectar els 59 programes reservats per als prestadors privats. La resolució del procés concessional va tenir lloc el 18 de juliol de 2006, quan el Govern va ratificar l'informe preceptiu i vinculant que havia de fer el CAC, d'acord amb les atribucions conferides per la LCA. Tres programes van quedar deserts (a les demarcacions de Balaguer, Blanes i Vielha e Mijaran) i mentre s'estava realitzant aquest estudi es va produir el retorn d'una concessió d'un programa de la demarcació de Cornellà de Llobregat. Així, doncs, actualment el mapa de la TDT-L a Catalunya es troba conformat per l'existència de **92 prestadors, 37 públics i 55 privats**, en el marc d'un sistema encara no totalment consolidat i, en conseqüència, amb canvis previsibles.

⁷ Apartat 5 de l'article 7 de la Llei de l'Estat 42/21995, de 22 de desembre.

1.3. Els concessionaris de la TDT-L a Catalunya

Taula 1.- Municipis amb concessió i distribució dels programes públics de TDT-L (2005)

Demarcació	Referència MUX	Programes públics	Municipis concessionaris
Barcelona	TL01B	4	1. Barcelona
			2. L'Hospitalet de Llobregat
			3. Badalona
			4. Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs
Cornellà de Llobregat	TL11B	4	1. Cornellà de Ll., Esplugues de Ll., S. Joan Despí i S. Just Desvern
			2. S. Vicenç dels Horts, Molins de Rei, Vallirana, S. Feliu de Llobregat, Pallejà, Cervelló, Sta. Coloma de Cervelló, el Papiol, la Palma de Cervelló
			3. Martorell, S. Andreu de la Barca, Olesa de Montserrat, Esparreguera, Abrera, S. Esteve Sesrovires, Collbató, Castellví de Rosanes
			4. S. Boi de Llobregat, el Prat de Ll., Viladecans, Castelldefels, Gavà, Begues
Sabadell	TL12B	3	1. Sabadell, Barberà del Vallès, Castellar del Vallès, Palau-solità i Plegamans, Sentmenat i Polinyà
			2. Terrassa, Matadepera i Viladecavalls
			3. Rubí, S. Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Ripollet, Montcada i Reixac, Sta. Perpètua de Mogoda, S. Quirze del Vallès, Castellbisbal.
Granollers	TL02B	2	1. Granollers, Franqueses del V., Cardedeu, Caldes de Montbui, S. Celoni, Canovelles, la Garriga, Lliçà d'Amunt, la Roca del V., Llinars del V., Sta. Maria de Palautordera, l'Ametlla del Vallès, Bigues i Riells, Lliçà de Vall, S. Feliu de Codines, Sta. Eulàlia de Ronçana, S. Antoni de Vilamajor, S. Pere de Vilamajor
			2. Mollet del Vallès, Pareds del Vallès, Montornès del V., la Llagosta, Montmeló, S. Fost de Campsentelles, Martorelles, Vallromanes
Mataró	TL06B	2	1. Mataró, Premià de Mar, el Masnou, Vilassar de Mar, Argentona, Premià de Dalt, Alella, Montgat, Sant Andreu de Llavaneres, Vilassar de Dalt, Tiana, Teià, Cabrils, Sant Vicenç de Montalt, Cabrera de Mar.
			2. Pineda de Mar, Malgrat de Mar, Calella, Arenys de Mar, Canet de Mar, Tordera, Arenys de Munt, Palafròls, Sant Pol de Mar
Vilanova i la Geltrú	TL09B	2	1. Vilanova i la Geltrú, S. Pere de Ribes, Sitges, Cubelles, Canyelles, Olivella
			2. Vilafranca del Penedès, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Margarida i els Monjos, Gelida, la Granada, el Vendrell, Calafell.
Manresa	TL05B	1	Manresa, Berga, Sant Joan de Vilatorrada, Solsona, Sant Vicenç de Castellet, Sallent, Sant Fruitós de Bages, Súria, Navàs, Santpedor, Navarxes, Cardona, Gironella, Artés, Puig-reig, Balsareny, Moià.
Vic	TL08B	1	Vic, Manlleu, Torelló, Sant Pere de Torelló, Tona, Taradell, Roda de Ter, Sant Hipòlit de Voltregà, Les Masies de Voltregà, Centelles, Lluçà.
Igualada	TL04B	1	Igualada, Piera, Vilanova del Camí, Santa Margarida de Montbui, Masquefa, Capellades, Odena.
Girona	TL03GI	2	1. Girona, Salt, Cassà de la Selva, Llagostera, Sarrià de Ter, Bescanó, Canet d'Adri.
			2. Banyoles, Porqueres
Blanes	TL01GI	2	1. Blanes, Lloret de Mar, Tossa de Mar.
			2. S. Coloma de Farners, Arbúcies, S. Hilari Sacalm, Anglès, Maçanet de la Selva, Breda
Palafrugell	TL05GI	1	Palafrugell, S. Feliu de Guíxols, Palamós, Torroella de Montgrí, La Bisbal d'E., Calonge, Castell-Platja d'Aro, Begur, Sta. Cristina d'Aro
Figueres	TL02GI	1	Figueres, Roses, Castelló d'Empúries, L'Escala, Vilafant.
Olot	TL04GI	2	1. Olot, Sant Joan les Fonts
			2. Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Campdevànol
Tarragona	TL02T	1	Tarragona, Valls, Salou, Vila-seca, Torredembarra, Montblanc, Constantí, Rodonyà
Reus	TL01T	2	1. Reus
			2. Cambrils, Riudoms, Mont-roig del Camp, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, la Selva del Camp, Falset.
Tortosa	TL03T	1	Tortosa, Amposta, Sant Carles de la Ràpita, Deltebre, Alcanar, Roquetes, Ulldescona, Godall, Móra d'Ebre, Móra la Nova, Ascó, L'Ametlla de Mar, Gandesa, Horta de Sant Joan, La Sènia
Lleida	TL02L	1	Lleida, Almacelles, Alcarràs, Alpicat, Almenar, Alfarràs.
Balaguer	TL01L	2	1. Balaguer, Mollerussa, les Borges Blanques
			2. Tàrraga, Agramunt, Bellpuig, Cervera
Seu d'Urgell	TL03L	1	La Seu d'Urgell, Puigcerdà, Tremp, La Pobla de Segur, El Pont de Suert, Sort.
Vielha e Mijaran	TL04L	1	Vielha e Mijaran, Naut Aran, Bossòst.

Font: PRE/1446/2006, de 9 de maig, per la qual es dona publicitat als acords de la Comissió de Govern de Política Institucional pels quals s'atorga la concessió per a la prestació de servei de televisió digital local als municipis de Catalunya inclosos en les demarcacions territorials (DOGC 4637, de 16 de maig de 2006)

Taula 2. TDT local privada a Catalunya. Llista d'adjudicatariis amb concessió i distribució dels programes. Any 2006/2009

Denominació	Referència	Múltiple	Programa adjudicat	Adjudicatariis i distribució dels programes	Grup	Nom comercial 2006	Nom comercial 2009
Barcelona	TL10B	48	1	Avista Televisió de Barcelona, SL	Vocento	urBe TV	urBe TV
			2	Smile Advertising, SL	Canal Català	Canal Català Barcelona	Canal Català Barcelona
			3	Gibson Time, SL	Onda Ramblas	25 TV	25 TV
			4	Collserola Audiovisual, SL	Prisa	s/d	Localia Catalunya
Cornellà de Llobregat	TL03B	36	1	ETV-Llobregat TV, SL		ETV Llobregat Televisió	ETV
			2	Collserola Audiovisual, SL	Prisa	s/d	Localia Catalunya
			3	Justo Molinero i Calero (2006) / Tele Taxi Televisió Digital, SLU (2009)	Tele Taxi	Teletaxi TV Cornellà	Teletaxi TV Cornellà
			4	Uniprex Televisió Digital Terrestre Catalana, SLU ^A	PlanetaDeAgostini	Uniprex TV	Uniprex TV
Sabadell	TL07B	39	1	Vallès Serveis de Televisió, SL	Canal Català	Cabal Català Vallès	Canal Català Vallès
			2	Mola TV, SL		Mola tV	Mola TV
			3	Televisió Sant Cugat, SL		Televisió Sant Cugat	Televisió Sant Cugat
			4	Publi 20, SL	Radio Blanca	TV20	Localia Vallès
	TL12B	45	4	Justo Molinero i Calero (2006) / Tele Taxi Televisió Digital, SLU (2009)	Tele Taxi	Teletaxi TV Sabadell	Teletaxi TV Sabadell
Granollers	TL02B	40	3	UTE Promocions Audiovisuals 3 Acció, SL - Vallès Serveis de Televisió, SL	Canal Català	Canal Català Vallès Oriental	Canal Català Vallès Oriental
			4	Collserola Audiovisual, SL	Prisa	s/d	Localia Catalunya
Mataró	TL06B	24	3	Col·lectiu de Mitjans Audiovisuals de Mataró		Televisió de Mataró	Televisió de Mataró
			4	UTE Wai Entertainment, SL - Vallès Serveis de Televisió, SL	Canal Català	Canal Català Maresme	Canal Català Maresme
Vilanova i la Geltrú	TL09B	30	3	CAT 4 TV, SL	Lauren	CAT 4 TV	Mediterrani 4 TV/Canal 4
			4	Publicacions Penedès, SA	El 3 de vuit i Canal Català	Canal Català Penedès-Garraf	Canal Català Penedès-Garraf
Manresa	TL05B	49	2	Televisió de Manresa, SL	Prensa ibérica	s/d	Televisió de Manresa

DIAGNÒSTIC DE LA TELEVISIÓ DIGITAL TERRESTRE LOCAL A CATALUNYA

Denominació	Referència	Múltiple	Programa adjudicat	Adjudicatari i distribució dels programes	Grup	Nom comercial 2006	Nom comercial 2009
			3	Cat 4 TV Catalunya, SL	Grup Taelus	Canal Taronja Catalunya Central	Canal Taronja Central
			4	Ràdio i Televisió de Manresa, SL	Canal Català	s/d	Canal Català Central
Vic	TL08B	35	2	Productora d'Emissions de Ràdio, SL	Grup Taelus	Canal Taronja Osona	Canal Taronja Osona
			3	Produccions de la Llum, SL	Canal Català	Canal Català Tv Osona	Canal Català Osona
			4	Mitjans Audiovisuals d'Osona, SL	Prensa d'Osona (PROSA)	EI 9 TV	EI 9 TV
Igualada	TL04B	37	2	UTE Masquefa Televisió, SL-Vallès Serveis de Televisió, SL	Canal Català	Canal Català Anoia	Canal Català Anoia
			3	IG Media Produccions, SL	Onda Ramblas	TV Igualada	TV Igualada
			4	Taelus, SL	Grup Taelus	Canal Taronja Anoia	Canal Taronja Anoia
Girona	TL03GI	39	3	Dracvisió, SL	Canal Català	Canal Català Girona Pla	Canal Català Girona Pla
			4	Televisió de Girona, SL	Mediapro	Televisió de Girona	Televisió de Girona
Blanes	TL01GI	42	3	Televisió de Lloret, SL	Canal Català	Canal Català Selva	Canal Català Selva
Palafugell	TL05GI	25	2	D-9 Comunicació, SL		Televisió Costa Brava	TV Costa Brava
			3	Produccions Alt Empordà, SLU		Canal Nord	Canal Nord TV
			4	Diari de Girona, SAU	Prensa Ibérica	Epi TV	Epi TV
Figueres	TL02GI	26	2	Produccions Alt Empordà TV, SLU		Canal Nord	Canal Nord TV
			3	Televisió de Roses, SL		Televisió de Roses	Empordà Televisió
			4	Televisió Sense Fronteres, SL	Estrader Nadal-Empresari individual	s/d	(sense nom comercial)
Olot	TL04GI	51	3	Televisió del Ripollès, SL		s/d	Televisió del Ripollès
			4	Olot Televisió, SL		Olot Televisió	Olot Televisió
Tarragona	TL02T	54	2	Tarraco Visió, SL	Canal Català	Canal català Tarragona	Canal Català Tarragona
			3	CAT 4 TV, SL	Lauren	CAT 4 TV	Canal 4
			4	Justo Molinero i Calero (2006) / Teletaxi Televisió Digital, SLU (2009)	Tele Taxi	Teletaxi TV Tarragona	Teletaxi TV Tarragona

DIAGNÒSTIC DE LA TELEVISIÓ DIGITAL TERRESTRE LOCAL A CATALUNYA

Denominació	Referència	Múltiple	Programa adjudicat	Adjudicatari i distribució dels programes	Grup	Nom comercial 2006	Nom comercial 2009
Reus	TL01T	56	3	UTE Associació Amics de Mare Nostrum Televisió-Tarraco Visió, SL	Canal Català	s/d	Canal 45-Més TV
			4	Iniciatives de Televisió, SL	Empresari individual-EI Terrat	Canal Reus TV	Canal Reus TV
Tortosa	TL03T	34	2	Canal 21 Ebre, SL	Canal Català	s/d	Canal Català Ebre
			3	Tortosa Televisió, SL		Canal TE	Canal TE
			4	EBE Imatge i Comunicació, SL	La Veu de l'Ebre	s/d	(Sense nom comercial)
Lleida	TL02L	50	2	Prensa Leridana, SA	Segre	Lleida TV Digital	Lleida Televisió
			3	Canal Català, SL	Canal Català	Canal Català Lleida	Canal Català Lleida
			4	Lleida Televisió, SL(2006), Canal Audiovisual Lleida SL (2008)	Cadena Pirenaica de Ràdio i Televisió	Lleida TV	Canal 35
Balaguer	TL01L	48	3	Prensa Leridana, SA	Prensa Leridana	Lleida TV Digital	Lleida Televisió
La Seu d'Urgell	TL03L	55	2	Prensa Leridana, SA	Prensa Leridana	Lleida TV Digital	Lleida Televisió
			3	Cadena Pirenaica de Ràdio i Televisió, SL	Cadena Pirenaica de Ràdio i Televisió	Pirineus TV	Pirineus TV
			4	Televisió Comtal, SL	Estrader Nadal Empresari individual	Televisió de Puigcerdà i la Cerdanya	Televisió de Puigcerdà i la Cerdanya
Vielha e Mijaran	TL04L	51	2	Prensa Leridana, SA	Prensa Leridana	Lleida TV Digital	Lleida Televisió
			3	Televisió Comtal, SL	Estrader Nadal Empresari individual	Aran Televisió	Aran Televisió

^A Mitjançant l'Acord 101/2009, de 20 de maig, del Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, aquest Consell accepta la renúncia efectuada per Uniprex Televisió Digital Terrestre Catalana, SLU i, en conseqüència, resol el contracte per a l'explotació del servei de TDT-L del qual era titular.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consell i de la informació recollida en el treball de camp

1.4. Calendaris d'encesa digital i apagada analògica

Tal i com s'ha apuntat més amunt, el Govern català ha impulsat un calendari d'encesa de les emissions digitals, mentre que l'apagada analògica ha estat dissenyada pel Govern espanyol.

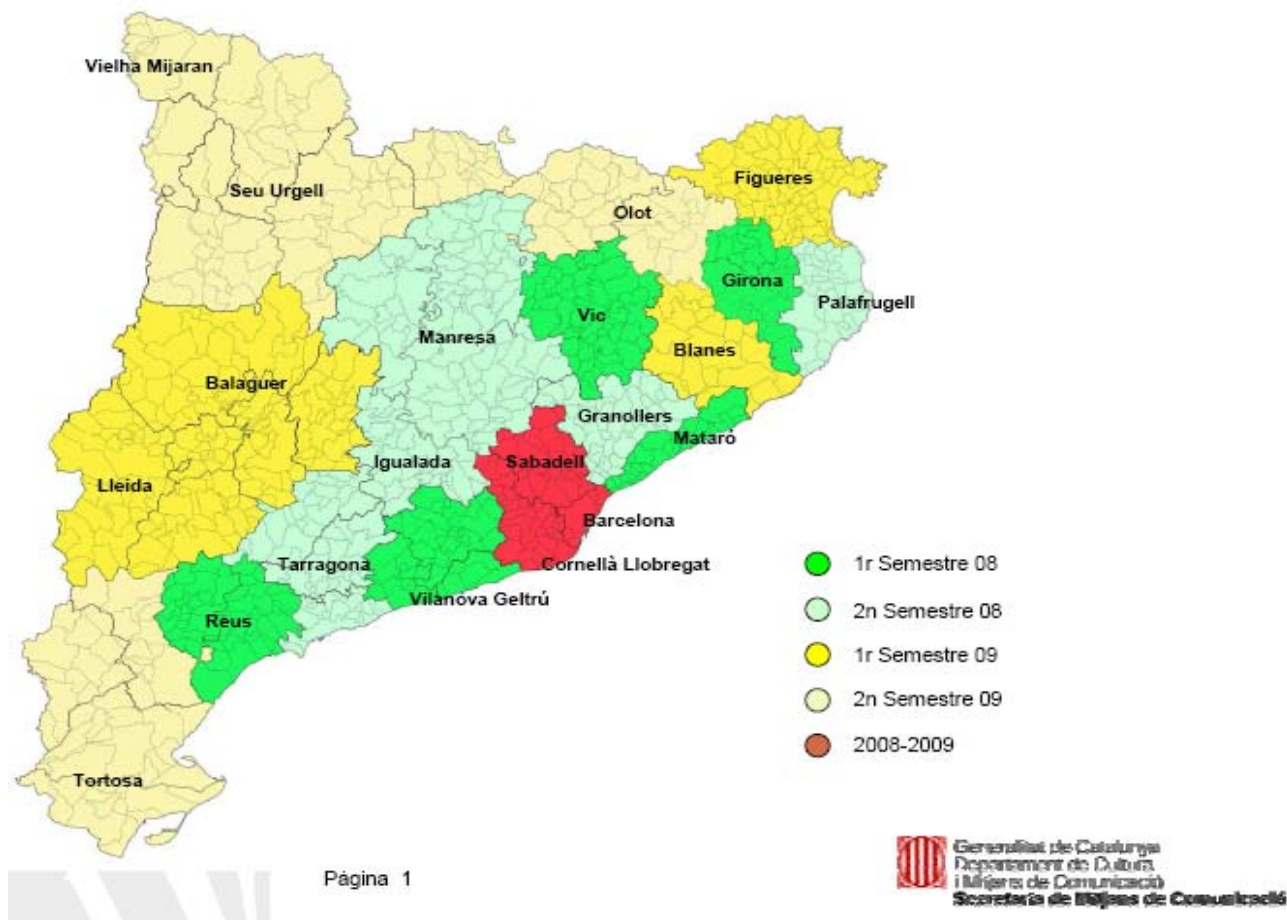
El calendari d'apagada analògica del **Govern central preveu tres fases** basades en dates d'apagada diferents: Fase 1, 30 de juny de 2009; Fase 2, 31 de desembre de 2009; Fase 3, 3 d'**abril de 2010**. Aquest pla preveu una cobertura del 96% de la població per als prestadors privats i del 98% per als públics, sempre en àmbit estatal i autonòmic.

Pel que fa al **pla d'encesa sincrònica del Govern de la Generalitat**, es preveuen **5 fases** a finalitzar **abans de que acabi el 2009**. En aquest calendari, l'encesa és simultània per a prestadors locals, autonòmics i estatals, per assegurar que totes les demarcacions locals estiguin enceses quan arribi l'apagada analògica definitiva. Així, es reconeix que la TDT-L està més endarrerida que les altres modalitats, i fer-la apagar la primera (tal i com preveia el Govern central) era complicar-li molt la supervivència.

El Govern de la Generalitat destina un pressupost d'11,1 milions d'euros per finançar la instal·lació de 231 centres emissors, de manera que tots els nuclis de més de 50 habitants de Catalunya puguin rebre tota l'oferta de TDT de la seva demarcació. El maig de 2009, ja n'hi havia 179 d'instal·lats (el 77% del total); la gran majoria dels pendents estaven dins del calendari previst, i es concentren sobretot a la demarcació de la Seu d'Urgell).

Aquest pla d'instal·lació de centres emissors també inclou la TDT-L, amb la qual cosa el Govern de la Generalitat està efectuant un desplegament tècnic que permet a la televisió local arribar més enllà dels municipis estrictament planificats al PTN, i aconseguir un elevat percentatge de cobertura a les comarques en què cada demarcació està inserida. A partir del contracte signat per part de l'Administració catalana amb el transportador del senyal (Retevisión), el Govern es fa càrrec dels costos addicionals de la cobertura que excedeix les obligacions dels prestadors de serveis de TDT-L.

Imatge 2.- Mapa del pla d'encesa sincrònica de la TDT a Catalunya (2008-2009)

Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació [En línia] (2007): "Catalunya encendrà la TDT de manera sincrònica i per demarcacions entre el 2008 i el 2009".

<<http://www20.gencat.cat/portal/site/SalaPremsa/menuitem.342fe4355e0205d607d7ed42b0c0e1a0/?vgnextoid=f60f88c0b0549010VgnVCM100000b0c1e0aRCD&vgnnextchannel=f60f88c0b0549010VgnVCM100000b0c1e0aRCD&vgnnextfmt=detall&contentid=5dbcc361d7f16110VgnVCM1000008d0c1e0aRCD>>

[Consulta: abril de 2009]

SÍNTESI 1

1. El Plan Técnico Nacional de la TDT local (TDT-L) inclou 24 MUX, 21 demarcacions i 96 programes (37 públics i 59 privats)

2. L'actual mapa de la TDT-L està conformat per 92 programes (37 públics i 55 privats)

3. La TDT-L es defineix com una televisió de proximitat

4. Hi ha un doble calendari, el del Govern estatal (apagada analògica abril de 2010) i el del Govern català (encesa sincrònica en el 2008 i 2009)

5. Hi ha una actuació del Govern de la Generalitat adreçada a fer possible la cobertura universal

2. Estat de la implantació de la TDT-L (setembre-octubre de 2009)

Gairebé tres anys després de l'atorgament de les concessions als prestadors públics i privats, el procés d'implantació de la TDT-L a Catalunya està endarrerit i avança lentament. Hi ha tres indicadors que ho il·lustren:

1. L'estat dels projectes tècnics dels 24 MUX
2. El nombre de MUX que estan efectivament emetent senyal televisiu
3. El nombre de programes locals realment en funcionament dins dels MUX operatius.

2.1 L'estat dels projectes tècnics dels 24 MUX

La conformitat perquè un MUX sigui plenament autoritzat per part del Govern central depèn de diversos estadis. Els projectes tècnics han de presentar-se a la Generalitat, que els trameta a la Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació (SETSI), que és l'organisme encarregat d'examinar-los i notificar-ne la resolució corresponent. Un cop els prestadors obtenen l'aprovat provisional del projecte tècnic i comuniquen la finalització de les instal·lacions, els concessionaris han de sol·licitar la inspecció tècnica pertinent i poden demanar l'autorització per a realitzar emissions en proves. Per tant, al setembre de 2009, 5 MUX compleixen tots els requisits per a emetre, 6 poden emetre en proves per tota la demarcació i 8 poden emetre en proves però tan sols per a una part de la demarcació. Això eleva a gairebé el 80% el total de MUX que poden difondre el senyal a part de la població.

Taula 3. – Estat dels projectes tècnics de MUX (octubre de 2009)

Estat dels projectes tècnics del MUX	Nombre de MUX
Aprovat	5
Aprovat parcial	2
Aprovat provisional	6
Aprovat provisional parcial	6
Pendent aprovació	4
No presentat	1
Total	24

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació facilitada per la Direcció General de Comunicació i Serveis de Difusió Audiovisual de la Generalitat.

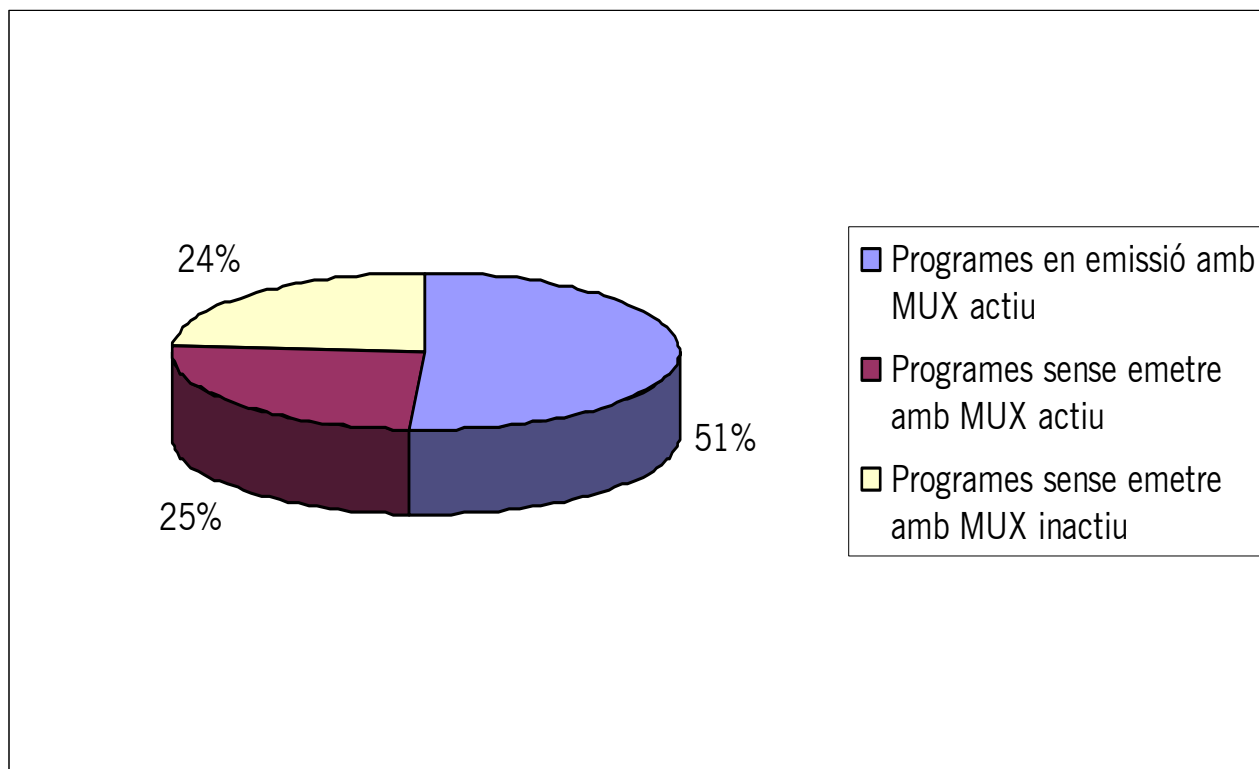
Cal tenir present que l'octubre de 2009 hi ha 11 MUX (45,8%) que encara no saben quan podran iniciar les seves emissions (ja siguin en proves o de manera regular), bé perquè des de la SETSI se'ls ha sol·licitat més documentació, bé perquè el prestador ha demanat emetre des d'un Centre Emissor (CE) situat fora de la seva demarcació, entre d'altres motius.

La raó per sol·licitar un CE fora de demarcació és fonamentalment per abaratir costos i assegurar la cobertura. A banda, la situació dels CE per a TDT-L en alguns llocs no coincideix amb els CE per a TDT autonòmica i estatal, cosa que implica la possibilitat que es necessiti una doble antenització. Des d'un punt de vista comercial, poder emetre des d'un dels grans centres emissors de Catalunya (Collserola, Rocacorba, la Mussara i Alpicat) fa que l'àrea de cobertura sigui superior a la de la pròpia demarcació i augmenti considerablement l'audiència potencial de les televisions. No saber la ubicació del centre emissor principal o d'algun dels secundaris és un dels dubtes més importants que han hagut d'afrontar els MUX, i una de les fonts més importants d'incertesa per als prestadors afectats.

2.2 El nombre de MUX que estan efectivament emetent senyal televisiu

A setembre de 2009 hi ha a Catalunya 18 MUX, instal·lats a 16 demarcacions, amb emissions en marxa. Dels 70 programes de televisió que actualment hi ha encabits en aquests 18 canals, només 47 han iniciat emissions, de manera que 23 programes encara no difonen continguts tot i poder fer-ho tècnicament. D'aquests 23 programes, 16 són públics i 7 privats. Només els MUX de les demarcacions de Barcelona (el públic i el privat), Cornellà de Llobregat (el privat, on es va retornar una concessió), Figueres, Mataró Sabadell i Tarragona tenen tots els programes concedits emetent.

Gràfic 1 . – MUX i programes en actiu

Font: Elaboració pròpia.

Amb tot, s'observen retards dins de les demarcacions locals en el compliment del calendari d'encesa sincrònica a Catalunya (estatal, autonòmica i local). De les 10 que haurien d'haver encès el desembre, ho han fet 6. El maig de 2009, es preveia que superades les tres primeres fases d'encesa, solament 6 de les 14 demarcacions previstes haurien engegat.

En general, si bé els condicionants tècnics expliquen part de l'endarreriment de l'encesa de la TDT-L, en gran part, allò que condiona amb més força que un MUX es posi en marxa a ple rendiment depèn dels interessos dels prestadors, tant públics com privats de cada demarcació. L'element fonamental per explicar la posada en marxa d'un MUX són els prestadors que ja emetien en analògic i estan interessats a arrancar tan aviat com sigui possible. Les característiques econòmiques i demogràfiques de les demarcacions sembla que no són el factor explicatiu principal. Allò que ajuda a explicar per què un MUX no està encès i un altre sí és, precisament en aquest ordre: la combinació d'un mínim de

prestadors decidits a arrancar; la facilitat relativa per posar en marxa la primera fase; i l'estat en què es troben els projectes tècnics necessaris⁸.

2.3 Problemes i complexitats d'un procés col·legiat

La major part dels factors que intervenen en posar en marxa un MUX o que ho dificulten, estan lligats amb la naturalesa col·legial de la TDT, que en la TDT-L es mostra com un factor especialment condicionant. En aquesta tecnologia, s'imposa la figura del **gestor del MUX**, les funcions del qual són recollir els senyals que els diferents prestadors del servei li envien per tal d'integrar-los, comprimir-los i multiplexar-los. La Comisión del Mercado de Telecomunicaciones (CMT) és qui fixa els criteris per a elegir el gestor del múltiple⁹, i el 2008 va determinar dues formes possibles.

- Establir per unanimitat la fórmula per a la gestió del MUX, constituint una entitat, associació o a través d'una altra alternativa sense ànim de lucre i oferir el servei de gestió en règim d'autoprestació.
- Escollir per majoria que un operador de comunicacions electròniques, previ acord establert pels concessionaris mitjançant majoria, ofereixi dit servei.

A més del gestor del MUX, els prestadors també s'han de posar d'acord sobre el transportador del senyal, és a dir, l'agent que prestarà el servei de telecomunicacions des de les antenes emissores fins a les llars. Es pot tractar de la mateixa empresa que gestiona el múltiple, però també pot ser una entitat diferent.

Qui encendrà en digital i quan ho farà

El setembre de 2009, 47 dels 92 programes de TDT-L que hi ha a Catalunya s'han posat en marxa abans de l'apagada analògica. En canvi, la resta mostren dubtes o deficiències notables. Així mateix, també hi ha diversos programes sobre els quals els prestadors que en són responsables han manifestat que no estaran en condicions de posar-se en marxa, alguns a mig termini i d'altres a més llarg termini.

⁸ Evidentment, allà on la falta de projecte tècnic resulta més important és en els MUX on encara no se sap quin serà el centre emissor principal.

⁹ Tal com disposen els Reials decrets 439/2004, de 12 de març, i 944/2005, de 29 de juliol.

La gestió col·legiada dels MUX implica problemes derivats dels concessionaris que no acaben de decidir què fer o que prefereixen retardar l'inici de les emissions i, per tant, no es volen fer càrrec del cost del transport del senyal que els correspon. Són més problemàtics, doncs, els que no expressen obertament la seva posició que no pas els que ja han decidit que no faran TDT. Això genera una situació de la qual no es té constància en cap altre negoci: **els prestadors no només han de preocupar-se de les seves finances, sinó de les dels seus competidors socis de MUX.**

2.4 El cost de transmissió del senyal

Tots els prestadors del servei de TDT-L estan d'acord, en especial els privats, en què el cost de difusió de la televisió digital és massa elevat i fora de la lògica del mercat. La inexistent competència en igualtat de condicions de qualitat tècnica entre les empreses que poden subministrar el transport del senyal fa que l'oferta sigui gairebé única (Abertis, en concret). Evidentment això dificulta la possibilitat de negociar preus a la baixa, i qualsevol augment dels costos pot comportar problemes seriosos de sostenibilitat econòmica. Entre el 2005 i el 2008 hi ha hagut davallades en els preus, i tot i considerar-se la possibilitat de l'autoprestació parcial (comprar els equips i externalitzar només l'explotació i el manteniment) per reduir encara una mica més els costos, les diferències entre demarcacions són notables.

A maig de 2009, conviuen prestadors que consideren el transport de senyal molt car, amb d'altres que paguen menys per aquest concepte que en analògic, o els que troben que no hi ha diferències notables. Un dels problemes és que el cost de transmissió és un element fix de l'estructura de costos de les televisions i difícilment escalable. Així mateix, tenir un volum de negoci semblant, però estar ubicat en demarcacions diferents comporta esforços ben distints per fer front a la despesa de transmissió. En altres paraules, la TDT-L imposa un cost fix per un dels factors de producció sense atendre ni les característiques dels mercats televisius de les demarcacions ni tampoc la dimensió empresarial del prestador. Aquest fet, si més no, retarda l'encesa a algunes demarcacions, ja que els prestadors procuren que les emissions analògiques i digitals simultànies durin el menor temps possible.

Una de les característiques del mercat del transport del senyal de la TDT a Catalunya és la falta de transparència: no existeixen preus públics oficials dels costos i el que s'acaba pagant a cada demarcació depèn de les negociacions entre els prestadors del servei i l'operador dominant. La natura col·legial del transport del senyal torna a ser determinant, ja que el cost final per a cada prestador canviarà segons el nombre que emetin a cada MUX. Amb tot, també hi ha alguns casos en què els prestadors podrien optar per una autoprestació de la transmissió del senyal.

SÍNTESI 2

6. L'octubre de 2009 el 24% dels programes no tenen el MUX activat i no poden emetre

7. La tria del gestor del MUX endarrereix el procés

8. Els dubtes sobre els costos de transmissió del senyal paralitzen alguns processos

9. La natura col·legial del transport del senyal és un element determinant

3. Descripció i anàlisi de la situació dels prestadors públics

Dels 37 programes públics que s'han de posar en marxa a Catalunya, només 11 estan emetent el setembre de 2009: tres corresponen a programes unimunicipals, 7 —dels 33 que s'han de crear— a consorcis que agrupen diversos municipis i l'emissió de continguts que realitza l'Ajuntament de l'Escala. En la mateixa data, en els 15 MUX encesos on hi ha presència de prestadors públics, només emeten els 11 ja esmentats, dels 27 que hi ha previstos.

Taula 4. Prestadors públics: estat del MUX i programes en emissió (setembre de 2009)

Demarcació	Estat del MUX	Programes previstos	Programes en emissió	Programes
Balaguer	Apagat	2	0	
Barcelona	Encès	4	4	Barcelona TV
				L'Hospitalet TV
				Badalona TV
				TV Besòs
Blanes	Encès	2	0	
Cornellà	Apagat	4	0	
Figueres	Encès	1	1	Canal 10 Empordà ^A
Girona	Encès	2	0	
Granollers	Encès	2	1	Vallès Oriental TV
Igualada	Apagat	1	0	
Lleida	Encès	1	0	
Manresa	Apagat	1	0	
Mataró	Encès	2	2	Maresme Digital TV
				Maresme Digital TV 2
Olot	Encès	2	0	
Palafrugell	Encès	1	0	
Reus	Encès	2	0	
Sabadell (mixt)	Encès	3	0	
Seu d'Urgell	Encès	1	0	
Tarragona	Encès	1	1	TAC12
Tortosa	Apagat	1	0	
Vic	Encès	1	0	
Vielha Mijaran	Apagat	1	0	
Vilanova i la Geltrú	Encès	2	2	Consorti Teledigital Garraf
				Penedès TV
Total		37	11	

^A El Consorci no està legalment constituït. Tanmateix, aquest Consell té constància indirecta que la freqüència és utilitzada per emetre continguts per part de l'Ajuntament de l'Escala.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació recollida en el treball de camp, informació facilitada per la DGCSDA i premsa.

Un dels factors que incideix en els problemes de TDT-L pública prové de l'obligatorietat que tenen els municipis de compartir un mateix programa i la necessitat d'organitzar-se en forma de consorci per gestionar-lo conjuntament.

3.1 El programa públic de TDT-L: característiques bàsiques

Els prestadors públics de TDT-L han de desenvolupar un model d'organització i funcionament de la televisió molt pautat per l'actual legislació. Es tracta d'un model amb una estructura administrativa complexa, que busca assegurar la independència dels professionals respecte de les dinàmiques polítiques. **Una televisió de caire professional.**

Així, l'article 33 de la LCA estableix que pel que fa a la forma d'organitzar la prestació del servei, les entitats que gestionin les televisions locals (siguin ajuntaments o consorcis) s'han de dotar d'un "reglament d'organització i funcionament del servei públic audiovisual local", han d'assumir "la gestió directa del servei públic audiovisual", i el nomenament dels responsables de la gestió s'ha de dur a terme d'acord amb el que estableixi el reglament d'organització i funcionament. De la mateixa manera, la Llei estableix que l'autonomia de la gestió es garanteix mitjançant la subscripció d'un contracte-programa, el qual prèviament a ser aprovat s'ha de sotmetre a informació pública, i el CAC n'ha de fer un informe preceptiu. El finançament descansa sobre els recursos públics que es defineixen a través del contracte programa, així com en la publicitat, que és un recurs molt menor.

El CAC ha definit en un document els criteris d'interpretació que permeten complir l'obligació de gestionar directament el servei¹⁰. Les premisses bàsiques es fonamenten en el compliment de les missions específiques de servei públic per l'àmbit local que preveu la LCA i es concreten en el contracte-programa. L'externalització de la producció de continguts és possible en tots aquells aspectes que no afectin la decisió sobre la programació ni la responsabilitat editorial, que corresponen a l'ens gestor. Algunes televisions locals han optat per externalitzar una part important de la seva producció, però n'hi ha d'altres que es basen fonamentalment en recursos humans i tècnics propis. Aquest és el cas sobretot de consorcis que ja comptaven amb alguna televisió analògica o també

¹⁰ *Els límits de la gestió directa en la prestació del servei públic de televisió digital terrestre d'àmbit local* (CAC, 2008).

dels qui organitzen els serveis de televisió de forma coordinada amb el personal d'emissores de ràdio municipals.

3.2 El cost de fer televisió local pública a la TDT

Engegar un programa de TDT-L pública des de zero, cobrint al màxim totes les expectatives, ronda una inversió inicial d'1 milió d'euros, xifra orientativa més o menys compartida pels professionals implicats. Això no vol dir que no hi hagi pressupostos notablement inferiors, o d'altres que superen aquesta xifra. Els avenços tecnològics, aplicats amb eficiència, poden reduir aquesta primera quantitat.

També existeix un model de televisió de baix cost¹¹, televisió de servei o també anomenat canal ciutadà, que permet, oferir en una pantalla, sovint mixta, els espais i continguts següents:

- a) Una zona per a informacions animades (socials, polítiques, culturals..., agenda ciutadana, meteorologia), acompanyades o no de fotografies fixes o en carrusel, amb presentadors reals o també virtuals, que llegeixen les informacions prèviament redactades des de qualsevol lloc i gairebé en temps real.
- b) Un altra zona, també animada, de serveis (provinents, per exemple dels telèfons i les webs d'atenció ciutadana, avisos institucionals en forma de *banner*), convertint i dinamitzant els continguts d'un o diversos webs en senyal televisiu.
- c) Una zona de vídeo convencional en una subpantalla, convertible en pantalla completa, amb notícies, reportatges o documentals prèviament gravats, emissions en directe i en temps real, amb càmeres fixes o automatitzades
- d) En cas d'incorporar-hi la tecnologia MHP, s'hi podrien incloure elements de baixa interactivitat amb propostes de participació similars a les de la web 2.0.
- e) Tot això disposat en forma de programes identificables, a partir d'una graella prèviament dissenyada des de l'ens gestor de continguts, creat pel consorci de municipis d'una demarcació determinada.

¹¹ Inversió inicial bàsica d'uns 125.000€ aprox.

Existeix un programa, elaborat per Activa Multimèdia Digital, una empresa pública de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, que permet aplicar totes aquestes ofertes d'integració TDT web de forma automàtica, i que el Govern català s'ha compromès a lliurar de franc a tots aquells consorcis públics que ho sol·licitin.

És difícil avaluar l'impacte que pot tenir aquest model en la posada en marxa de projectes que ara estan aturats.

3.3 Graus de desenvolupament dels prestadors públics

L'emissió dels 4 programes de prestadors públics **unimunicipals** es podria dir que va relativament avançada, tres ja estan encesos, però el quart no té fixada una data per arrancar. Ara bé, l'estat dels projectes no està tant desenvolupat, i a finals de juny de 2009 cap dels tres en funcionament tenia contracte-programa aprovat.

La situació es percep més endarrerida pel que fa als 33 consorcis públics que s'haurien de crear. A setembre de 2009, se n'han constituït solament 22. Dels constituïts, 6 estan aturats, i només n'hi ha set d'encesos. Dels no constituïts, encara n'hi ha sis que segueixen actius, però en diversos estadis, mentre que de tots els consorcis que inicialment es preveia que ocupessin els 33 programes, 9 ja han decidit que no faran TDT. **És a dir, dels 37 programes públics previstos a l'inici de la TDT-L, a maig de 2009, un 24% dels prestadors que havien d'assumir aquests programes han decidit no fer de moment TDT.**

La constitució dels consorcis és un dels elements més problemàtics de la TDT-L des dels seus inicis. Tots els consorcis que han arribat a constituir-se formalment i estan avançant en el desenvolupament de l'oferta televisiva tenen com a mínim comú denominador el fet d'estar liderats per un municipi de més de 35.000 habitants que ha aconseguit implicar a tots o bona part de les poblacions més petites de la seva demarcació en el projecte. Són municipis amb potència i recursos institucionals suficients, i en tots els casos concorre un d'aquests tres elements: existència d'una televisió analògica; vinculació de la TDT a un projecte econòmic més ampli o voluntat de crear una televisió que contribueixi a la vertebració territorial i social dels municipis implicats.

Els consorcis que no avancen presenten una casuística força complexa, però que gira sobretot al voltant del dubte sobre si es podran afrontar les inversions necessàries, amb el greuge afegit de la crisi econòmica. De tota manera, la naturalesa col·legial dels consorcis provoca problemes derivats de la manca d'un lideratge clar en el projecte i/o la manca d'acord entre els municipis implicats en aspectes bàsics, cosa que implica situacions diverses al voltant de quatre tipologies:

- a) L'absència del municipi més gran de la demarcació en el lideratge del projecte en una primera fase
- b) L'encapçalament del projecte per part de municipis petits amb televisió analògica, però sense massa pes polític/econòmic
- c) La dificultat del municipi líder per implicar-hi la resta
- d) L'existència de municipis de mides semblants, potencialment capaços de liderar el projecte, que provoca falta d'acord sobre el paper de cada municipi dins el consorci.

L'aspecte sempre present en la manca d'acord dins els consorcis és la falta d'interès entre els municipis implicats per posar en marxa la televisió local, en circumstàncies agreujades per la crisi econòmica, especialment quan no es compta amb precedents de televisió pública local a la demarcació i cal començar des de zero. Finalment, l'estudi ha detectat que els municipis menys interessats a posar en marxa consorcis públics són aquells que compten amb una televisió privada a la seva demarcació i que consideren que ja presta funcions de servei públic. A més, aquests ajuntaments solen tenir convenis o contractes amb aquestes televisions, amb els quals consideren que les ajuden a funcionar.

Taula 5.- Consorcis constituïts de TDT-L pública a Catalunya (setembre 2009) ^A

Nom del consorci	
1.	ConSORCI de la televisió local de Sant Adrià de Besòs i de Santa Coloma de Gramenet
2.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública del Baix Llobregat Nord (ConSORCI Teledigital Baix Nord) ^A
3.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública del Baix Llobregat Delta (ConSORCI Teledigital Baix Llobregat Delta)
4.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Sabadell (ConSORCI Teledigital Sabadell) ^A
5.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Terrassa - Vallès Oest
6.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació del Vallès Sud
7.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Granollers (ConSORCI Teledigital Granollers)
8.	ConSORCI Teledigital Mollet
9.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Mataró, programa núm. 1 del canal múltiple 24 amb referència TL06B i denominació "Mataró" (ConSORCI Digital Mataró-Maresme)
10.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Mataró-Maresme Nord (ConSORCI Teledigital Maresme Nord)
11.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública del Garraf (ConSORCI teledigital Garraf)
12.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública del Penedès (Penedès TV)
13.	ConSORCI d'Osona per a la gestió de la televisió digital local pública Canal Múltiple de Vic
14.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Bages/Berguedà/Solsonès ^A
15.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació d'Igualada
16.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Girona (ConSORCI Teledigital Girona)
17.	ConSORCI Teledigital Banyoles – Porqueres per a la gestió de la televisió digital local pública de la demarcació de Girona ^A
18.	ConSORCI de la televisió digital local pública del Camp (TDCamp)

Nom del consorci	
19.	ConSORCI de televisió local de les Terres de l'Ebre
20.	ConSORCI per a la gestió del servei de televisió digital terrestre local de la demarcació de Lleida
21.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital local pública d'Aran (ConSORCI Teledigital Aran)
22.	ConSORCI per a la gestió de la televisió digital terrestre del Camp de Tarragona (Tacoalt)

^A És considera que un consorci està formalment constituït quan els seus estatuts s'han aprovat definitivament, ja sigui perquè cada un dels municipis integrants, un cop transcorregut el termini d'exposició pública, l'hagi aprovat amb caràcter definitiu, o bé perquè s'hagi produït una encomana de gestió a un dels municipis integrants de la demarcació, i s'han publicat al Butlletí Oficial de la Província (BOP) o al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC).

Font: Elaboració pròpia amb dades del Consell, de la DGCSDA, Municat, BOP i DOGC.

3.4. Extensió i redimensionament i de l'oferta pública local

La televisió pública local en la transició al sistema digital experimenta un doble vessant. Crisi si atenem als projectes que finalment acabin materialitzant-se i noves oportunitats si s'atén a les consecucions de les que estan emetent i al seu paper en la provisió de continguts amb missió de servei públic.

La televisió local pública no pateix una crisi generalitzada, perquè hi ha molts exemples que mostren un fort dinamisme i lideratge. A més dels programes públics locals que han vingut funcionant fins ara, també n'estan apareixent de nous en zones en què no n'hi havia cap, actuant com a elements dinamitzadors de l'activitat econòmica i la creació d'ocupació. D'altra banda, quan algun dels municipis del consorci compta amb alguna televisió analògica en funcionament, es creen amb els altres municipis noves sinergies entre recursos tècnics i humans que prèviament no tenien relació. El fet que nous ajuntaments s'afegeixin a l'activitat de fer televisió també fa possible que els recursos disponibles puguin ser superiors als que es destinaven a les emissions analògiques.

Una de les dades més rellevants que s'ha obtingut, en relació amb la televisió pública, és que els consorcis que aconsegueixen tirar endavant apareixen relacionats amb un altre fenomen que la TDT-L contribueix a desenvolupar: la creació de clústers audiovisuals locals. Molts d'aquests projectes, a més, estan vinculats a diverses universitats catalanes i alguns centres de formació professional. L'objectiu és crear sinergies entre la recerca i la docència en estudis de comunicació i enginyeries de telecomunicacions; i la producció i difusió audiovisuals. De fet, una de les constatacions d'aquest estudi és que la majoria dels programes públics que s'estan desenvolupant a Catalunya apareixen vinculats a projectes que van molt més enllà de la TDT-L.

Malgrat això, en termes numèrics, es constata una disminució en la presència de televisions públiques en el territori, almenys percentualment parlant. A finals dels noranta, aquest tipus de televisió havia suposat el 50% del sector, després var passar al 40% a mitjans del dos mil i sembla possible que amb la TDT-L suposi fins i tot menys d'un 25% de l'oferta existent si la tendència actual continua. Això no es pot considerar bo per al sistema comunicatiu, perquè la televisió pública és l'única que garanteix els continguts

amb missió de servei públic i la presència normalitzada del català. En aquest context, algunes de les actuals televisions municipals estan abocades a desaparèixer per la inclusió en consorcis que no estan en condicions de posar en marxa el servei de televisió.

Els motius d'aquesta situació són múltiples. La televisió pública analògica ha estat històricament un sector format per petites emissores de perfil voluntarista: encara el 2006, més de la meitat de la cinquantena de televisions municipals existents a Catalunya tenien un pressupost menor als 30.000€ anuals. El pas a la TDT-L obliga a un redimensionament d'aquestes televisions, que han d'augmentar la seva programació, adequar les inversions i professionalitzar-se, cosa que no és fàcil abordar en aquests moments. Però cal afegir que bona part dels problemes deriven també de la necessitat que diversos municipis hagin de compartir un mateix programa i constituir-se en consorcis per a gestionar-los. Les dinàmiques polítiques, les diferències entre poblacions, les rivalitats històriques són obstacles que es posen de manifest a l'hora de concretar la complexa forma d'organització requerida. I sobre aquesta dificultat s'afegeix la crisi econòmica actual, amb una disminució objectiva dels ingressos municipals i la redefinició de les prioritats per part dels ajuntaments.

Certament aquesta situació pot canviar a mig termini segons com evolucioni la situació general i esdevingui un context més favorable per al funcionament d'aquests projectes.

SÍNTESI 3

10. La implantació dels prestadors públics està endarrerida

11. Dels 4 prestadors públics unimunicipals, 3 van a bon ritme

12. Els 33 consorcis tenen problemes per arrencar

13. Els consorcis més avançats acostumen a tenir televisions analògiques professionalitzades a la base dels projectes, o la constitució de clústers audiovisuals, que expliquen el seu bon desenvolupament

14. Els consorcis que no arrenquen pateixen la natura col·legial de la TDT-L, amb l'absència de lideratges clars que impulsin els projectes

4. Descripció i anàlisi de la situació dels prestadors privats

A setembre de 2009, hi ha a Catalunya 36 programes de TDT-L privats emetent, poc més del 65% dels 55 que s'han de posar en marxa. De les 19 televisions privades pendents de començar, 12 no ho podrien fer perquè el MUX on estan encabides encara no està encès.

Els dubtes sobre el conjunt del sector privat i especialment sobre alguns concessionaris són nombrosos. Tot plegat, en un context de crisi econòmica on els ingressos per publicitat —la principal font de finançament dels prestadors privats— han caigut una mitjana del 20% entre 2007 i 2008 i ha disminuït encara més en el 2009.

4.1 Els prestadors privats: MUX, estabilitat empresarial i instal·lacions

A final de setembre de 2009, l'oferta de TDT-L privada es limita a 36 programes repartits entre 17 MUX operatius a 16 demarcacions.

Dels 22 MUX on hi ha prestadors privats, 5 encara no estan encesos. Això fa que els 12 programes privats que hi ha en aquests 5 canals múltiples no es puguin posar en marxa encara que vulguin. La dificultat per posar en marxa els MUX i poder començar a difondre en digital és una de les principals preocupacions dels concessionaris privats.

Taula 6.- Prestadors privats: estat del MUX i programes en emissió (setembre de 2009)

Demarcació	Estat del MUX	Programes previstos	Programes en emissió	Programes
Balaguer	Apagat	1	0	
Barcelona	Encès	4	4	urBe TV, Canal Català Barcelona, 25TV, Localia Catalunya
Blanes	Encès	1	1	Canal Català Selva
Cornellà	Encès	3 ^A	3	ETV, Localia Catalunya, Teletaxi TV Cornellà
Figueres	Encès	3	3	Empordà TV, Canal Nord TV, TSF
Girona	Encès	2	2	Canal Català Girona Pla, TV de Girona
Granollers	Encès	2	1	Canal Català Vallès Oriental
Igualada	Apagat	3	0	
Lleida	Encès	3	2	Lleida Televisió, Canal Català Lleida
Manresa	Apagat	3	0	
Mataró	Encès	2	2	Canal Català Maresme, TV de Mataró
Olot	Encès	2	2	Olot Televisió, TV del Ripollès
Palafrugell	Encès	3	1	TV Costa Brava
Reus	Encès	2	2	Canal 45 TV Reus - Més TV, Canal Reus TV
Sabadell (mixt)	Encès	1	1	Teletaxi TV Sabadell
Sabadell	Encès	4	4	Televisió Sant Cugat, Canal Català Vallès, Localia Vallès, Mola TV
Seu d'Urgell	Encès	3	1	Pirineus TV
Tarragona	Encès	3	3	Canal Català Tarragona, Canal 4, Teletaxi TV Tarragona
Tortosa	Apagat	3	0	
Vic	Encès	3	3	Canal Català Osona, Canal Taronja Osona, El 9 TV
Vielha Mijaran	Apagat	2	0	
Vilanova i la Geltrú	Encès	2	1	Mediterrani TV/Canal 4
Total		55	36	

^A Tot i que en la demarcació de Cornellà es varen adjudicar 4 programes, únicament se n'han comptabilitzat 3 arran de l'Acord 101/2009, de 20 de maig, del Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant el qual el CAC accepta la renúncia efectuada per Uniprex Televisió Digital Terrestre Catalana, SLU i, en conseqüència, resol el contracte per a l'explotació del servei de TDT-L del qual era titular.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació recollida en el treball de camp, informació facilitada per la DGCSDA i premsa.

Hi ha una dada clau per entendre que bona part dels programes privats que poden emetre ja ho estiguin fent: quan s'ha posat en marxa el seu MUX, tots els prestadors tret d'alguns, ja gestionaven una televisió analògica a la demarcació on són adjudicataris de concessions. Per tant, la majoria *solament* havien de posar en marxa les emissions en TDT a partir de la programació que estaven oferint en analògic.

Estar emetent en digital no és un indicador suficient per donar per fet que un prestador està consolidat en el nou escenari digital. Calen, també, altres requisits: que el concessionari compti amb unes instal·lacions de producció i que estiguin ajustades al servei que ha de prestar; estabilitat empresarial i una mínima solvència econòmica per poder afrontar el salt a la TDT amb certes garanties de continuïtat. Els responsables de 14 dels 36 programes en emissió manifesten que es troben en una situació empresarial estable i amb els recursos suficients per consolidar-se a la TDT, i en bones condicions. D'altres concessionaris no estan en aquesta tessitura i es troben en una situació empresarial inestable.

Pel que fa als programes privats situats en MUX apagats, n'hi ha que s'haurien de poder posar en marxa sense gaires dificultats, i altres que presenten casuístiques diverses. La meitat provenen de l'era analògica i en principi ho haurien de tenir relativament fàcil per començar en digital, però tot i això es tracta d'empreses que han declarat problemes o que no han pogut fer les inversions corresponents en la demarcació on han d'emetre. Pel que fa als vuit programes restants, corresponen a prestadors sense instal·lacions de producció ni emissions en analògic a la demarcació que, per tant, presenten una situació més complicada.

4.2 Economia i finances dels prestadors privats de TDT-L

Històricament, la televisió local privada ha estat un sector amb una economia més aviat precària. Estava i, en molts casos, encara està format per petites i mitjanes empreses que solen ser projectes personals d'autoocupació dels seus promotors. Amb la implantació de la TDT-L, aquesta modèstia econòmica es manté i els recursos dels prestadors privats són molt ajustats. Les emissores privades van generar el 2005 un Producte Interior Brut de 23,2 milions d'euros a Catalunya. D'aquesta riquesa, dues tercers parts corresponien al

pagament de nòmines, és a dir, els recursos humans són la principal despesa de les televisions locals privades¹².

El sector està fortament endeutat i, en general, té baixa liquiditat, tal com s'expressa en les habituals pèrdues d'exploració de les societats que hi ha al darrera de les televisions privades de caràcter local. El 2007 la majoria de les televisions amb benefici no van tenir un saldo positiu superior als 30.000€. Aquesta situació s'ha agreujat amb la crisi econòmica, ja que s'ha donat una quasi desaparició de la inversió publicitària per part de constructors, promotors i agències immobiliàries, així com concessionaris de cotxes, un dels grans anunciants de la televisió local. La publicitat, que és la font principal de finançament de la televisió local privada, ha experimentat, doncs, una forta davallada.

Els qui han declarat tenir més problemes per obtenir publicitat són els prestadors privats de la demarcació de Barcelona, i en tot cas un dels elements que més caracteritza la publicitat de les televisions locals és l'absència (tret d'excepcions) de grans anunciants nacionals i estatals.

Si bé els formats de televenda havien aparegut a la televisió local a la segona meitat dels anys noranta, a partir dels anys dos mil es produeix una eclosió de continguts que tenen com a característica comuna diversificar els ingressos i afegir-ne de nous no provinents de la publicitat ni de la comercialització dels productes audiovisuals. Es tracta de la televenda pròpiament dita, els concursos telefònics, els programes esotèrics i els de contingut eròtic vinculats a línies de tarifació especial o la participació a través dels SMS dels telèfons mòbils. Diverses televisions utilitzen algun d'aquests recursos, amb intensitat diferent i combinacions variades. Hi ha prestadors privats, en canvi, que fan bandera de no recórrer a aquests tipus de continguts, que associen a una pèrdua de qualitat i de prestigi.

El paper de les administracions locals en el sosteniment de la televisió privada

La televisió local privada catalana depèn en bona mesura de les administracions locals catalanes. No és una dada nova: la dependència econòmica de la televisió local privada respecte de les administracions locals (ajuntaments i diputacions provincials fonamentalment) és un fenomen històric.

¹² Tal com assenyala l'*Informe sobre l'audiovisual a Catalunya 2007* elaborat pel CAC.

Dels 23,2 milions d'euros produïts per les televisions privades catalanes el 2005¹³, 3,9 milions provenien de subvencions directes dels ajuntaments, xifra que representa un 16,8% de la riquesa de les emissores. Aquest percentatge, però, es trasllada al 25,8% si es contempen diputacions i les aportacions directes en produccions de les xarxes públiques de sindicació. La Generalitat també hi aporta uns 1,6 milions. I encara mancaria afegir aquelles prestacions de serveis en règim comercial ordinari que eventualment els ajuntaments contracten a les televisions.

En la recerca, s'ha constatat que la majoria de prestadors privats reben algun ajut públic de les administracions locals. No sols es tracta de subvencions, sinó també d'aportacions per a la realització de determinats continguts de la programació. Aquests ajuts suposen entre el 10 i el 20% del pressupost d'ingressos d'explotació; encara que poden ser més elevats, i hi ha prestadors que han declarat que arriben al 40% i fins i tot al 50%.

Cal destacar aquesta darrera circumstància, perquè la LCA limita expressament la relació públic-privat i n'estableix una separació clara. En concret, l'article 36.4 indica que els prestadors privats no poden difondre continguts per encàrrec de les administracions públiques, llevat dels publicitaris. Preveu també que el CAC pugui autoritzar-ho de forma excepcional si els ens locals no poden prestar directament el servei públic per motius tècnics, econòmics, demogràfics o altres de naturalesa anàloga¹⁴.

4.3 Cap a la diversificació del negoci i la integració multimèdia

Una de les tendències més clares que s'ha observat en el sector al llarg de 2008 i 2009 és la diversificació del negoci de les empreses concessionàries, bé sigui ampliant l'activitat de producció i comercialització audiovisual, bé impulsant nous mitjans per acabar articulant grups multimèdia.

Això es trasllada en l'emergència de noves facetes de negoci com la producció audiovisual per a tercers, cosa que s'exemplifica amb el fet que diversos prestadors segueixen amb

¹³ Dades extretes del document *Viabilitat econòmica de la televisió local privada (TVLP) a Catalunya* (Generalitat de Catalunya, 2006).

¹⁴ *Els límits de la gestió directa en la prestació del servei públic de televisió digital terrestre d'àmbit local* (CAC, 2008).

atenció el desenvolupament dels nous canals públics, ja que aspiren a produir-ne continguts en cas que ho externalitzin.

També s'ha de dir que entre els actors que estan més ben situats per fer front a l'encesa digital hi ha els vinculats a empreses multimèdia. La consecució per part de prestadors privats del servei de TDT-L de freqüències d'FM en el concurs convocat pel CAC el desembre de 2007 i resolt el 2008 confirma la tendència a la creació o el reforçament de grups de comunicació d'abast local, comarcal o supracomarcal.

4.4 Els models de negoci de la televisió privada i les seves potencialitats

La LCA defineix la televisió local com una televisió de proximitat, "dirigida a satisfer les necessitats d'informació, de comunicació i de participació social de les comunitats locals compreses en la demarcació específica de què es tracti" (lletra h de l'article 1). I la recerca realitzada reafirma la validesa del model de televisió de proximitat. Podem afirmar que la proximitat és competitiva a nivell local, i complementa amb eficàcia l'oferta de les televisions generalistes i temàtiques d'abast autonòmic o estatal.

La viabilitat econòmica de la televisió de proximitat es basa, doncs, en la seva especificitat i al fet que dóna compliment a les necessitats de l'audiència a la qual s'adrecen. Ara bé, les dades disponibles indiquen que es tracta d'una condició necessària però no suficient. Calen també dues condicions més. En primer lloc, tenir una forta relació econòmica i institucional amb les administracions públiques de la zona. En segon lloc, estar ben implantats en el territori on operen i captar-ne el mercat publicitari, a la qual cosa ajuda els anys que hi porten desenvolupant l'activitat, especialment si no hi ha altres prestadors locals que competeixin en el tipus de programació.

Les dades obtingudes assenyalen que hi ha una estreta vinculació entre els tres factors: els recursos públics (sobretot, els contractes de producció) permeten produir més continguts de proximitat i al seu torn aquests faciliten a la televisió presentar-se com un mitjà proper. Entre les 26 televisions privades en millors condicions productives i empresarials per afrontar el pas a la TDT, n'hi ha 17 que opten per aquest model.

En l'altre extrem, les televisions vinculades a grans cadenes, amb una proporció baixa de continguts de proximitat, han experimentat en canvi problemes seriosos de viabilitat, possiblement perquè a nivell local no es pot arribar a competir amb les televisions d'abast nacional o estatal que compten amb molts més recursos i un mercat molt més ampli, i justament perquè l'audiència espera de la televisió local informacions, entrevistes o reportatges que tractin sobre l'entorn més immediat.

Hi ha televisions locals, per la seva banda, que emeten programes que, per les seves característiques, permeten obtenir fonts d'ingressos complementàries a la publicitat, com és la televenda, programes eròtics, programes esotèrics, concursos, presència d'SMS, etcètera. Hi ha signes d'esgotament d'alguns d'aquests programes com a via de finançament, i aquestes televisions poden patir problemes similars a les anteriors degut justament a la baixa presència de continguts de proximitat, tant per qüestions legals com per la dificultat d'aconseguir la competitivitat en el terreny en què es mouen i que televisions de més ampli abast també practiquen.

Es pot dir que en el context de crisi econòmica actual i de baixa facturació publicitària, el perfil que dibuixa la televisió privada catalana en general és de forta fragilitat.

SÍNTESI 4

15. La implantació d'alguns prestadors privats també està força endarrerida

16. Els prestadors privats han de combinar disponibilitat d'instal·lacions adequades, estabilitat empresarial i una mínima solvència econòmica

17. El sector està fortament endeutat en alguns casos i té baixa liquiditat

18. La publicitat, que és la font principal de finançament, ha quedat malmesa per la crisi econòmica

19. Una part important dels ingressos de les televisions privades prové d'ajuts públics

20. El model de proximitat, que respon al que preveuen la LCA i els plecs de clàusules, és el que es demostra més viable i amb major potencialitat de cara al futur

5. L'oferta programàtica a les demarcacions: un element molt indefinit

Quan el Govern de la Generalitat va posar en marxa el procés d'atorgament de les concessions per prestar el servei de TDT-L en règim de gestió directa i indirecta, els continguts (i en especial els de proximitat) van ser un dels components que es va emprar per caracteritzar el model de televisió digital local que es volia per a Catalunya. Gairebé quatre anys després, però, la fràgil implantació de la TDT-L fa que la programació sigui precisament un dels factors menys definits. Dins d'aquesta indefinició es pot dibuixar un escenari orientatiu d'unes 6 eines programàtiques que estan utilitzant els prestadors.

Taula 7.- Eines programàtiques presents en la TDT-L a Catalunya (maig 2009)

Programació de proximitat de producció pròpia	Es centra en la vida quotidiana de la demarcació on presta el servei i atén especialment els interessos de la població per la qual emet. És un fenomen força estès, d'origen històric i genuí de la TV local a Catalunya.
Sindicació	Són productes nascuts de l'esforç conjunt d'un grup de televisions, que es distribueixen a partir d'alguna de les diferents estructures que existeixen a Catalunya. Solen presentar un perfil proper al servei públic, amb forta presència de programes culturals, divulgatius, educatius i infantils.
Programació en cadena	Amb poca presència a la televisió catalana fins als primers dos mil, el tipus de programació és més generalista: informatius, sovint de major abast territorial, entreteniment, magazins i ficció.
Televenda	Present des de mitjans dels noranta, més que com a programació els prestadors l'entenen com una font d'ingressos. Es detecta un cert desprestigi i hi ha límits legals estrictes en la seva presència.
Programes amb línies de tarifació especial	Es tracta de concursos, programes esotèrics, eròtics, etc. Poden ser una font d'ingressos per produir altres continguts, però hi ha prestadors que els usen com a base programàtica.
Continguts automatitzats	Encara amb poca implantació a Catalunya, es tracta de conjunts d'aplicacions informàtiques que permeten generar continguts sense emprar càmeres ni platós. Hi ha qui els empra per fer continguts de proximitat.

Font: Elaboració pròpia.

No tots els prestadors apliquen aquests recursos, ni tampoc ho fan en les mateixes proporcions. A grans trets, el setembre de 2009 les TDT-L públiques empen sobretot els continguts de proximitat i la producció sindicada amb d'altres televisions. Els privats, que també poden subministrar aquests mateixos continguts i compten amb xarxes de producció sindicada, poden incloure també en la programació la televenta i els programes vinculats a línies de tarifació especial.

Informatius

En general, tots els prestadors de TDT-L atribueixen una gran importància a la informació com a contingut essencial de la televisió local. Per als prestadors públics, una bona informació d'allò que passa a la demarcació i a les seves institucions és un element clau, gairebé justificador de la posada en marxa de la televisió. Per a molts privats, al seu torn, és una peça central de la seva programació, on consideren que assoleixen la major part de l'audiència i també on es poden col·locar els anuncis més cars. A la vegada, els informatius també són el contingut que els prestadors coincideixen a dir que és més car de produir.

Serveis addicionals

Amb la implantació de la TDT, la pròpia definició de televisió canvia i a la clàssica emissió de so i imatge en moviment se sumen els **serveis addicionals**, que poden ocupar fins a una cinquena part de la capacitat de cada MUX. Aquests serveis es van presentar durant una primera fase de penetració i promoció de la nova tecnologia com una de les seves grans aportacions. Ara, però, aquest optimisme inicial ha desaparegut i gairebé ja no es parla de l'eventual potencial d'interactivitat de l'anomenat *cinquè canal*.

5.1 Les obligacions de programació legals i contractuals

Per fer una aproximació a la programació que poden oferir els prestadors privats de TDT-L, cal tenir en compte dos elements fonamentals definits pel marc legal existent:

- Les 4 hores diàries i 32 setmanals de programació original, establertes per la legislació bàsica estatal, que s'han d'emetre en determinades franges horàries.
- Els compromisos contrets per cada concessionari en l'adjudicació, que acostumen a superar aquest mínim legal.

Segons les propostes concessionals presentades a concurs, els titulars dels 55 programes privats concedits es van comprometre a oferir un total de 4.142 hores de programació original setmanal quan emetessin en TDT. És a dir, sumant els continguts originals de cadascú, entre els 55 programes privats havien d'emetre cada setmana més de 4.000 hores originals. La mitjana és de 75,3 hores setmanals per programa, molt més del doble que el mínim legal. Fent el mateix càlcul per a la televisió de proximitat, la suma de les propostes dels 54 programes dels quals es tenen dades és de 1.898,7 hores a la setmana, amb una mitjana de 35,2 hores cadascun.

La sindicació de continguts com a peça clau de la sostenibilitat de la TDT-L

La LCA recull a la lletra e) de l'apartat 3 de l'article 32 (pel que fa als prestadors públics) i a la lletra e) de l'apartat 2 de l'article 53 (pel que fa als prestadors privats) el límit que estableix la legislació bàsica estatal d'emetre un màxim d'un 25% de la programació en cadena. La mateixa llei fa possible, i aquest és un element destacable, la sindicació de continguts, és a dir, la producció de programes, de forma individual o en règim de coproducció per part de diversos prestadors organitzats en xarxa, i emesos segons la decisió lliure de cadascun d'ells¹⁵. En aquest cas, s'estableix que el percentatge autoritzable correspon determinar-lo al CAC. D'aquesta manera, es potencia a Catalunya l'esforç cooperatiu entre televisions locals preservant l'autonomia de decisió i la singularitat de cada prestadors. Efectivament, mentre que l'emissió en cadena comporta la unitat de decisió, la simultaneïtat en els continguts emesos, la sindicació implica compartir determinats continguts, sense condicionar quin pes tenen en la graella de cada prestador

¹⁵ La possibilitat de sindicació de continguts es troba contemplada també en la Resolució PRE/2804/2005, de 27 de desembre, per la qual es dona publicitat a l'Acord del 20 de setembre de 2005, el qual estableix el procediment de concessió de programes de televisió digital local als municipis de Catalunya inclosos en les demarcacions que estableix el Pla tècnic nacional vigent de la televisió digital local i el règim jurídic d'aquestes i en el Plec de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques que han de regir el procediment d'adjudicació de la prestació, en règim de gestió indirecta per particulars, del servei públic de televisió digital local, aprovat pel Govern de la Generalitat en data 8 de novembre de 2005.

ni el moment de la seva emissió. Potencia, doncs, la capacitat de producció de les televisions locals de forma compatible amb la proximitat.

El 2008, el CAC va publicar un document¹⁶ en el qual recollia les definicions i fixava els criteris d'interpretació que seguiria com a organisme regulador en tot allò relatiu a la programació original, la producció pròpia (tant dels prestadors públics com privats), l'emissió en cadena i la sindicació de continguts. Un dels elements fonamentals de la interpretació del Consell és que els continguts provinents d'una estructura de sindicació són computables en les hores de programació original, Iguament, s'hi poden computar un percentatge determinat de les redifusions de determinats continguts, d'acord amb la casuística que s'especifica en l'esmentat document de criteris interpretatius.

Amb les possibilitats que atorga el marc legal català i amb els criteris d'interpretació del CAC, la sindicació de continguts esdevé una peça clau per a la sostenibilitat de la TDT-L.

Crisi econòmica i obligacions concessionals

Les televisions locals tenen una economia fràgil, tal com hem indicat, i la crisi econòmica agreuja les contraccions que pateixen, de manera que moltes d'elles expressen les seves dificultats per fer front a les seves obligacions, especialment a les derivades dels compromisos contractuals que van adquirir quan van guanyar el concurs.

En l'actual marc econòmic i productiu, les televisions privades¹⁷ catalanes s'han pronunciat respecte de les dificultats de tirar endavant la programació i de complir les obligacions contractuals i, com si es tractés d'acords negociables, han demanat en diverses ocasions flexibilitat en l'exigència de compliment atenent el context d'encesa digital i la crisi econòmica. Es tracta, però, d'obligacions contractuals essencials, que són d'obligat compliment i que no es poden rebaixar. De fet, els concessionaris privats són clarament conscients que són exigibles i que són ells mateixos qui els van formular i assumir¹⁸.

¹⁶ *Criteris d'interpretació de les obligacions que integren el règim dels prestadors del servei de televisió digital terrestre d'àmbit local en matèria de programació original, producció pròpia i emissió en cadena i sindicació de continguts* (CAC, 2008).

¹⁷ Amb caigudes mitjanes de la publicitat al voltant del 20%.

¹⁸ Segons la clàusula 33 del plec que va regir el concurs, "l'incompliment dels compromisos concessionals assumits pel contractista respecte els elements definidors del model de televisió local de proximitat en el marc del present plec de clàusules i del contracte" és motiu d'extinció de la concessió.

Els prestadors públics, per la seva banda, també expressen la dificultat de complir amb els mínims legals d'hores de programació original, malgrat comptar amb estructures de sindicació que contribueixen a omplir la graella, i sovint es plantegen assumir-los a partir d'un increment gradual.

Davant d'aquestes demandes de flexibilitat que els prestadors han plantejat en diverses ocasions, i ho han fet públicament, el CAC sempre ha expressat que com autoritat reguladora ha d'exigir el compliment de les obligacions legals i dels compromisos contractuals, inspirant-se en el criteri de proporcionalitat en les mesures adoptades i orientant les actuacions a la preservació de la proximitat, tal i com la LCA defineix la televisió local.

En resum, les decisions que prengui el CAC per autoritzar els percentatges de producció sindicada a cada demarcació, així com les decisions productives que prenguin els prestadors contribuiran a configurar millor el mapa final de l'oferta programàtica a les demarcacions de TDT-L.

5.2 Xarxes de sindicació i cadenes de televisió digital local

Una de les conseqüències de la implantació de la TDT-L a Catalunya ha estat l'eclosió de xarxes privades de sindicació de continguts i la remodelació de les dues entitats públiques del mateix tipus que havien aparegut a final dels anys noranta. Les xarxes de sindicació de continguts, sobretot les públiques, han jugat un rol central en el sosteniment del sistema de televisió local. Vist l'estat de la TDT, sobretot privada, les xarxes de sindicació i de cadenes semblen estar cridades a continuar exercint aquest paper en l'era digital.

La Xarxa de Televisions Locals

La Xarxa de Televisions Locals (XTVL), està gestionada per la Xarxa Audiovisual Local (XAL), que és una entitat pública empresarial creada per la Diputació de Barcelona, amb la finalitat de promoure i fomentar la comunicació local. El maig de 2009, aplegava 16 prestadors privats de TDT-L amb 20 concessions, i 6 prestadors públics, 3 dels quals són unimunicipals, amb la previsió que el nombre d'associats pogués augmentar a curt termini

per la banda dels públics, ja que tres consorcis més avançats tenien la voluntat d'integrar-s'hi. Així mateix, hi ha 11 consorcis en diferent grau de desenvolupament que compten amb municipis amb emissora analògica associada a la XAL.

La XAL distribueix entre els seus associats una mitjana de 42,3 hores setmanals, el 55% de les quals correspon a produccions de televisions i la resta a productores. Cada setmana ofereix 25 hores de programació en cadena. A més, difon 18.000 notícies l'any a través del servei d'informació XN.

L'organisme entén que en el nou entorn ha de prioritzar les televisions públiques, però també vol trobar espais de col·laboració amb les privades, especialment, en aquelles demarcacions on no hi ha cap prestador públic en funcionalment. La XAL vol posar en marxa un nou sistema de relacions entre les televisions i l'entitat regit per un protocol elaborat amb la col·laboració de públics i privats. Les noves relacions es basen en el principi que tots els integrants han de fer aportacions de continguts a la xarxa. Es posa fi al sistema de tarifes planes, més productes *premium* de pagament vigent fins el 2009. Aquest principi també s'aplica al servei de producció d'informació. Un dels objectius a mig termini és anar reduint el nombre de programes amb continguts tancats i empaquetats i tendir a sindicar uns *mòduls*: petites peces que les televisions poden usar per agrupar i crear un programa propi i personalitzat, amb la finalitat de poder computar aquests programes com a programació original.

Comunicàlia

Comunicàlia és l'empresa de gestió del Consorci Local i Comarcal de Comunicació (CLCC). Està integrat per 16 administracions públiques locals catalanes, entre les quals les diputacions de Lleida i Girona. El maig de 2009, Comunicàlia aplegava 25 prestadors privats catalans (que gestionen 39 programes de TDT-L), amb la previsió que es poguessin incorporar 6 prestadors més (que gestionen 7 concessions). Cap prestador públic no en forma part.

El primer trimestre de 2009, Comunicàlia distribuïa entre 23 i 25 programes, que signifiquen entre 18 i 20 hores setmanals. A més, ofereix un servei de notícies per a les televisions a partir d'un acord amb l'Agència Catalana de Notícies (ACN).

La majoria dels continguts de la xarxa estan elaborats per productores amb un cert arrelament al territori, algunes vinculades a televisions associades. Els preus estan organitzats en cinc trams segons el nombre d'habitants de la demarcació (entesa com a municipis planificats) on opera cada prestador. La voluntat de Comunicàlia és tendir a ampliar els continguts que es paguen per ús i anar retallant la tarifa plana, ja que els preus actuals fan difícil sostenir econòmicament el servei. Però el pas al *pagament per ús* es vol fer progressivament.

En aquest sentit s'expressa la necessitat de comptar amb televisions amb capacitat de producció que alimentin la pròpia xarxa. Com en el cas de la XTVL, Comunicàlia també intenta canviar la manera de funcionar, amb la idea d'ajustar-la a la nova realitat de la TDT-L i, al mateix temps, permetre un millor finançament de l'entitat.

Les xarxes privades de sindicació: TDIP i TVlocal.cat

Al llarg de 2008 es va posar en marxa dues entitats privades de sindicació, que busquen l'intercanvi de programes produïts per les televisions que les integren.

Televisions Digitals Independents de Proximitat (TDIP)

Televisions Digitals Independents de Proximitat (TDIP) és l'empresa que ha creat l'associació Televisions Digitals Independents (TDI) per syndicar programes produïts o coproduïts per les seves associades. A maig de 2009, TDIP estava formada per 10 prestadors privats de TDT-L que apleguen 13 programes repartits per bona part de Catalunya. A inicis de 2009, es compartien unes 20 hores setmanals de programació, a les quals cal sumar la retransmissió en cadena d'actes locals. L'entitat assegura que els continguts són fonamentalment culturals i divulgatius, encara que també hi ha programes d'agenda o d'entreteniment. La idea bàsica és generar una programació complementària amb la de les televisions membres, que en molts casos consideren que és de marcat perfil de servei públic. Aquesta programació comuna es comercialitza entre grans anunciants, amb la idea de generar economies d'escala, però amb moltes dificultats degut a la situació econòmica actual.

TVlocal.cat

TVlocal.cat, l'altra entitat privada de sindicació, està en un punt més embrionari i tot just el 2009 ha començat a compartir algun programa de les 7 empreses que la integraven a maig de 2009, presents a 10 demarcacions. TVlocal.cat va néixer a mitjans dels anys dos mil com una empresa comercialitzadora de televisions privades i no pretenia sindicat continguts. El 2008 es va fer el pas per dues raons: d'una banda, perquè la reorientació cap a les públiques de la XTVL deixava aquestes set televisions privades, que en formaven part, sense alguns dels serveis i productes que rebien; de l'altra, per les necessitats de continguts sindicats que contribueixin a donar compliment a les obligacions de programació original

Tant TDIP com TVlocal.cat solament accepten un soci per demarcació, per tal que els membres no es facin competència entre ells i, també, per evitar la duplicitat de programes en un mateix territori. En els darrers mesos, les dues xarxes privades han mantingut negociacions amb Comunicàlia per augmentar l'intercanvi de productes i, eventualment, coproduir-ne.

En el context d'implantació de la TDT, el sorgiment de les xarxes de sindicació de continguts s'ha d'entendre com una oportunitat pel sector de la producció audiovisual i també com una eina que pot contribuir a consolidar el sector. La seva aparició, tot i venir en part motivada pels reptes i necessitats derivats de la TDT, també suposa una oportunitat per al creixement i consolidació d'una petita indústria de producció vinculada als prestadors privats catalans. Comptar amb més continguts sindicats és un avantatge, tenint en compte les condicions en què el sector privat afronta el compliment de les obligacions concessionals.

La cadena privada Canal Català TV

Canal Català TV (CCTV) va néixer el 2005, just quan es va obrir el procés d'atorgament de concessions per a la gestió indirecta del servei de TDT. En aquell moment estava integrat per 16 prestadors de televisió local analògica, alguns dels quals amb més de 20

anys de trajectòria. L'any 2009, però, aplega 13 concessionaris, amb algun tipus de vinculació.

Canal Català SL, matriu del grup, funciona com a cadena i també com una productora que proveeix de continguts les televisions locals que s'hi associen. El fet de comptar amb una xarxa de televisions esteses per tot el territori de Catalunya li permet accedir a un mercat publicitari que supera el que cada prestador per separat podria aconseguir, ja que els anuncis poden ser emesos en diferents demarcacions. L'oferta actual està formada per 8 programes, bona part d'ells combinats amb promocions vinculades a línies de tarifació especial i serveis SMS Premium (concursos, programes esotèrics i programes eròtics). Tot i ser un model de televisió en cadena, algunes televisions tenen un marge d'autonomia important que els permet tenir granelles de programació diferents. Existeixen, de fet, diferents *canals català*. Així hi ha membres associats més independents que produeixen continguts locals i que, a més del programes proporcionats per Canal Català, també consumeixen els produïts per xarxes de producció sindicades. Hi ha membres, en canvi, que aprofiten molt més la programació en cadena de la matriu, cosa que succeeix especialment entre els qui estan en fase més endarrerida en el procés d'implantació de la TDT-L i no han desplegat encara el conjunt del que ha de ser la seva programació completa.

Taula 8.- Presència de xarxes de sindicació i cadenes a Catalunya (maig 2009)

Demarcació*	Comunicàlia	XTVL	TDIP	Canal Català	TVlocal.cat
Balaguer (Garrigues-Noguera-Pla d'Urgell-Segarra-Urgell)	1	1			1
Barcelona (Barcelonès)	3	5		1	
Blanes (Selva)	1			1	
Cornellà (Baix Llobregat)	1	1	1		
Figueres (Alt Empordà)	2	1	1		
Girona (Gironès-Pla de l'Estany)	2	2		1	1
Granollers (Vallès Oriental)	1	1		1	
Igualada (Anoia)			1	1	
Lleida (Segrià)	1	1	1	1	1
Manresa (Bages-Berguedà-Solsonès)	2	1	1	1	1
Mataró (Maresme)	2	2		1	1
Olot (Garrotxa-Ripollès)	2	2	1		1
Palafugell (Baix Empordà)	2	2	1		
Reus (Baix Camp-Priorat)		1			1
Sabadell (Vallès Occidental)	3	1	1	1	
Seu d'Urgell (A.Ribagorça-A.Urgell-Cerdanya-P.Jussà-P.Sobirà)	2	2	1		1
Tarragona (Tarragonès-Conca de Barberà-Alt Camp)	1		1	1	
Tortosa (Baix Ebre-Montsià-Ribera d'Ebre-Terra Alta)	1		1	1	
Vic (Osona)	1	1	1	1	1
Vielha e Mijaran (Val d'Aran)	1	1			
Vilanova i la Geltrú (A.Penedès-B.Penedès-Garraf)		1	1	1	1
Total	29	26	13	13	10

* Denominació per àrea geogràfica comarcal, entre parèntesi la denominació del PTN

Font: Elaboració pròpia a partir dels llistats de membres facilitats per les entitats

La suma de les quatre xarxes de sindicació de continguts i d'una cadena catalanes dibuixa un mapa de l'oferta de TDT-L amb notables diferències entre demarcacions. No hi ha cap xarxa ni cadena que estigui present a totes les demarcacions. Això pot canviar substancialment a curt i mig termini, degut a la constitució de nous consorcis públics que s'adheriran a alguna xarxa i d'altres acords que s'estan negociant a hores d'ara. En termes de diversitat de l'oferta, hi ha quatre demarcacions on solament hi són presents dues de les xarxes. En canvi, n'hi ha tres on actuen totes cinc. Això no obstant, el més comú és que hi hagi tres de les cinc xarxes. Pel que fa a la competència entre privades, en 12 demarcacions hi ha membres de més d'una xarxa. Val a dir, però, que la competència entre les xarxes privades no sigui a les demarcacions més poblades. Això es pot explicar per la natura d'aquestes xarxes privades de sindicació, que apleguen moltes de les televisions històriques més arrelades al seu territori, precisament el tipus de televisió menys present a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Prestadors multidemarcacionals

Un dels aspectes importants que queda pendent d'aclarir de cara a l'oferta de programació que finalment hi haurà a la TDT-L és el comportament d'alguns prestadors amb concessions en més d'una demarcació i el seu eventual funcionament en cadena. Tot indica que el CAC haurà de prestar atenció a aquestes situacions específiques. Atès que les disposicions legals limiten la possibilitat d'emetre en cadena a un 25% de la programació, caldrà aplicar els criteris per establir els percentatges de producció sindicada que siguin autoritzables en cada cas, tenint en compte a més les situacions plantejades quan aquests tipus de prestadors emeten en demarcacions adjacents que puguin tenir solapaments de cobertura i continuïtats de tipus històric, econòmic o social.

SÍNTESI 5

21. L'oferta programàtica a les demarcacions no sempre està totalment definida

22. La programació dels prestadors parteix de sis tipus de continguts bàsics: programació de proximitat de producció pròpia, sindicació, programació en cadena, televenda, programes vinculats a línies de tarifació especial, i continguts automatitzats

23. La informació té un paper important en les programacions, però és costosa

24. Els serveis addicionals interactius s'han relegat a una segona fase de la implantació

25. Actualment hi ha 4 xarxes de sindicació (2 públiques i 2 privades) en el territori i una cadena privada d'àmbit català

6. La situació de les demarcacions

Malgrat les previsions establertes en el PTN, la realitat de cada demarcació ve configurada per la situació dels diferents prestadors del servei de televisió local i per diferents circumstàncies que condicionen la seva activitat. S'està produint de fet una redefinició del mercat de cada demarcació, que encara no es pot donar per acabada, ja que hi intervenen diferents factors

Situació dels prestadors de servei de televisió a les 21 demarcacions

En apartats anteriors ja s'ha posat de manifest que hi ha alguns concessionaris que encara avui estan en una situació indeterminada sobre l'inici de les seves emissions i, lògicament també, sobre la concreció de la seva programació.

Són poques les demarcacions en què estigui clarament definit qui emetrà i qui no. En les de Girona i Olot, per exemple, està clar que inicialment no es posen en marxa cap dels dos consorcis públics previstos en cadascuna d'elles i que sí ho fan els dos prestadors privats respectius. En la major part de demarcacions, en canvi, la situació no està tan fixada i s'observen indefinicions. En 13 d'elles, sembla segur que més de la meitat dels prestadors inicien les emissions i podran sostenir-se a mig termini. Les demarcacions en situació més difícil són aquelles en què més de la meitat dels concessionaris presenten dubtes sobre l'inici de les seves emissions o si es podran sostenir en TDT. El cas més extrem, en termes absoluts i relatius és el de Cornellà de Llobregat: és molt probable que dels 8 concessionaris previstos només 2 acabin emetent. Cap dels 4 consorcis públics inicia les emissions de moment, 1 privat ha retornat la concessió, i un altre està replantejant la seva activitat. Es tracta d'una de les demarcacions més poblades de Catalunya, on s'està expressant amb força els efectes adversos de la crisi econòmica i també la dificultat de concretar continguts de proximitat per part dels prestadors privats. Hi ha altres demarcacions que presenten especial dificultat per la seva orografia o baixa densitat poblacional. Aquest és el cas de les Vielha e Mijaran, la Seu d'Urgell, Balaguer i Tortosa.

Els (quatre) programes buits

En el concurs de 2006 van quedar tres programes deserts: un a la demarcació de Vielha e Mijaran, un altre a la de Balaguer, i un tercer a la de Blanes. A més, recentment s'ha produït el retorn de la concessió que Uniprex Televisió Digital Terrestre Catalana, SLU va obtenir a Cornellà de Llobregat. Així doncs, són quatre els programes que estan buits, sense concessionari. I podria haver-n'hi més. Altres concessionaris s'estan replantejant la seva activitat i és previsible que algun d'ells opti també per retornar la concessió.

Davant dels programes privats vacants es plantegen diverses alternatives, i correspon al CAC determinar quina d'elles s'arbitrarà: que pugui accedir el següent dels licitadors en el concurs, que es convoqui un nou concurs o que els llocs vacants continuïn sense cobrir. Aquest és també un factor d'incertesa entre els prestadors. Des del sector es prefereix, en termes generals, que no es cobreixin, com una forma d'eliminar la competència. Davant dels interessos, legítims, però particulars, expressats pels prestadors, el CAC ha d'avaluar la situació de les diferents demarcacions i actuar d'acord amb l'interès general, tenint en compte la viabilitat de les demarcacions, la pluralitat d'ofertes i l'equilibri públic-privat, així com la preservació de la proximitat.

La regulació del tercer sector: una qüestió amb transcendència en la TDT-L

Un altre aspecte important per a la definició del mercat de les demarcacions està relacionat amb la regulació de les televisions del tercer sector. Efectivament, l'article 70 de la LCA estableix que cal fer reserva d'espai públic de comunicació per entitats sense ànim de lucre que ofereixin continguts destinats a donar resposta a necessitats socials, culturals i de comunicació específiques de les comunitats i grups socials a què donen cobertura. A més, la Llei estatal de mesures d'impuls de la societat de la informació (LISI)¹⁹ contempla la possibilitat que les entitats sense ànim de lucre que venien emetent des d'abans de l'any 1995 ho puguin continuar fent, a partir dels procediments que s'estableixin per a regularitzar-ne la situació. No poden emetre publicitat, però sí ser patrocinats. Es tracta d'un sector que no ha d'alterar, doncs, les condicions del mercat, però sí que acabarà configurant la totalitat d'actors que configuren l'oferta programàtica de les demarcacions.

¹⁹ Llei de l'Estat 56/2007, de 28 de desembre, de mesures d'impuls de la societat de la informació.

Les continuïtats entre demarcacions

El Govern central ja ha aprovat diversos projectes tècnics de MUX situats fora de la demarcació on operen els prestadors i en té d'altres pendents d'aprovació. De les 10 peticions que s'havien fet, n'hi ha sis que podrien acabar ubicats en els grans centres emissors de què disposa Catalunya: tres a Collserola, dos a Rocacorba i un a la Mussara. Cal tenir present que ja hi ha 5 MUX que empren aquests grans centres emissors perquè estan dins de la seva demarcació: Barcelona (Collserola), Tarragona (la Mussara), Lleida (Alpicat) i Girona (Rocacorba). Per tant, a la pràctica, hi pot haver fins a 12 MUX, just la meitat del total, ubicats en aquestes grans instal·lacions de telecomunicacions. Això vol dir que les emissions d'aquestes televisions tenen potencial per anar força més enllà de la seva demarcació i, per tant, competir amb els prestadors de zones veïnes.

Aquesta situació provoca posicions molt confrontades entre els prestadors. S'ha presentat un recurs contra l'autorització d'emetre des de Collserola per al Baix Llobregat per part dels prestadors privats del Barcelonès, en considerar que això ha alterat el mercat per al qual inicialment van concursar. En altres demarcacions, contràriament, amb menys demografia i un mercat menys definit, es considera que aquests solapaments de cobertura no representen un problema, ja que és un factor que interfereix poc per a les televisions que estan orientades a fer proximitat, i aquesta és una circumstància que en alguns casos es considera que fins i tot la facilita, en fer possible una millor cobertura i evitar la dobles antenitzacions.

Les continuïtats entre demarcacions, sigui per solapaments de cobertura, sigui per raons econòmiques i demogràfiques, són una realitat que no es pot defugir, ja que configura un mercat diferent al definit sobre el paper en el PTN. L'autorització de centres emissors fora de la pròpia demarcació, motivada per poder fer arribar el senyal amb més eficàcia, ha contribuït a aquests solapaments. Raons de caràcter històric i social, així com la distribució poblacional o la mateixa orografia s'afegeixen al fet que les demarcacions no siguin compartiments estancs, sinó que hi ha diferents formes de superposició entre elles. En algunes demarcacions això no constitueix un problema, ja que aquestes continuïtats es corresponen a una coherència demogràfica i faciliten la viabilitat econòmica. Aquest és doncs un aspecte que ha d'estar present en les actuacions del CAC i del Govern respecte als prestadors que actuen en aquestes àrees de continuïtat. És el context, per exemple,

que caldrà tenir en compte en les autoritzacions del percentatge de producció sindicada o en les decisions sobre la cobertura o no de les concessions desertes.

En tot cas, per tal de garantir la racionalitat de les demarcacions existents, i per una major transparència i objectivitat, i en el cas que la sindicació de continguts no solucioni el problema, potser caldrà abordar una possible reforma legal amb la finalitat que el CAC pugui autoritzar excepcionalment un major percentatge d'emissió en cadena als prestadors que emeten en demarcacions adjacents, quan es comparteixin àmplies zones de cobertura, hi hagi una clara continuïtat econòmica i demogràfica o per motius d'especial dificultat (orografia, baixa demografia).

L'especificitat de l'àrea metropolitana

El nucli de l'àrea metropolitana de Barcelona està format per tres demarcacions: Barcelona, Cornellà de Llobregat i Sabadell que compten amb dos MUX cadascuna d'elles i que tenen moltes continuïtats. La implantació de la TDT-L s'està duent a terme a partir d'un procés que comporta una modificació important del mapa inicial.

Els prestadors públics unimunicipals (Barcelona, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat) ja venien emetent en analògic i han fet la transició a la TDT sense problemes destacables. En canvi, els que s'han d'organitzar en consorcis, presenten més problemes. Dos d'ells tenen intenció d'emetre i sis no, al menys inicialment o encara en tenen dubtes.

Els prestadors privats presenten una casuística complexa. N'hi ha 13 en total (4 a la demarcació de Barcelona, 4 a Cornellà de Llobregat i 5 a Sabadell). Malgrat tractar-se de les tres teòricament més viables, són també les que presenten més dificultats per a que els privats trobin el seu nínxol i per concretar la televisió de proximitat, especialment quan hi ha televisions públiques arrelades que vénen fent aquest tipus d'activitat. Però, tal com s'ha demostrat, tampoc no ha estat una solució apostar pel model de negoci basat en l'emissió en cadena encara que es pertanyi a grans grups mediàtics d'àmbit espanyol. Justament aquests són els que han patit una crisi manifesta, amb el retorn d'una concessió a Cornellà de Llobregat i el replantejament de la seva activitat per part d'altres dos prestadors que tenen concessions a Barcelona, a Cornellà de Llobregat i a Granollers.

Els nou privats restants tenen una situació desigual, tant pel que fa al tipus de programació com pel que fa al seu model de negoci, i és difícil fer-ne previsions.

L'evolució diferencial dels diferents prestadors sumada al solapament parcial de cobertura per l'autorització del centre emissor a Collserola per al Baix Llobregat pot alterar considerablement el mapa de la TDT-L previst a les demarcacions de l'àrea metropolitana. Aquesta situació certament requerirà l'atenció dels responsables de les polítiques de comunicació del país.

Les demarcacions amb més problemes de viabilitat

Hi ha algunes demarcacions amb problemes de viabilitat, relacionats sovint amb el baix nombre d'habitants, però no exclusivament amb aquest paràmetre. És cert que el Plan Técnico Nacional de la televisió digital local diu explícitament que la demografia ha estat un criteri bàsic en la configuració de la demarcació, sobretot pensant en la seva sostenibilitat econòmica. Però una demarcació és també una xarxa de telecomunicacions amb les característiques tècniques d'emissió corresponents i segons com sigui l'orografia i com es distribueixi la població, els costos de transmissió variaran notablement. Així, dues demarcacions amb un nombre d'habitants semblants poden presentar diferències notables de viabilitat, si una necessita una xarxa molt més complexa que l'altra. Però cal també tenir en compte altres elements.

Dins d'un MUX hi caben quatre programes. Per tant, una demarcació també prefigura el seu mercat audiovisual. En aquest sentit, una zona pot ser *viàble* econòmicament si hi operen només dos programes o inviable si n'hi ha quatre, per exemple. O també pot ser inviable si solament opera un prestador, però la xarxa de telecomunicacions és molt costosa.

En aquest sentit, tots els indicadors consultats assenyalen que poques demarcacions poden sostenir més de dues televisions de proximitat. No obstant això, la recerca també ha constatat que la implantació dels prestadors públics o privats en el territori on han d'operar són un element fonamental per saber si la TDT-L serà viable en una zona concreta. En demarcacions on aparentment no hi ha població *suficient* i/o hi ha una xarxa de telecomunicacions relativament costosa, es consoliden un o dos prestadors,

senzillament perquè ja estaven fortament implantats. En canvi, també pot passar que en una zona amb unes característiques *a priori* excel·lents per nombre d'habitants i facilitat de cobertura, la TDT local tingui dificultats d'implantació per manca de prestadors ja consolidats en el territori.

Un bon exemple són els casos de les demarcacions de Balaguer i d'Olot. En el primer cas, es tracta d'una de les demarcacions que, al llarg del treball de camp, s'ha assenyalat en diverses ocasions com a difícilment viable. Però resulta que té millors indicadors que una altra demarcació on la TDT local es pot considerar implantada: Olot. Balaguer té més habitants, un major PIB i compta amb una xarxa de telecomunicacions que permet una cobertura *a priori* més senzilla que no pas Olot. Però en canvi Balaguer sembla que tindrà problemes per implantar la TDT local. La diferència fonamental entre totes dues és que a la demarcació gironina hi ha dos prestadors privats fortament implantats i decidits a fer el salt a la televisió digital, mentre que Balaguer és una de les dues demarcacions catalanes (juntament amb Vielha e Mijaran) on no consta tradició de televisió local en els darrers 25 anys.

Vielha e Mijaran és l'única on el nombre d'habitants és un element suficient per ell sol per explicar que hi hagi problemes per implantar la TDT. I a més, cal tenir present que també té un dels costos de transmissió del senyal més alt de Catalunya. Políticament, en canvi, pot ser un dels llocs en que la TDT local pot ser més necessària per a la pervivència de la llengua aranesa.

Tortosa és una demarcació ben dissenyada, coherent amb les divisions socials, econòmiques, culturals i administratives del territori català, però amb enormes dificultats de transport de senyal, si es vol una cobertura universal. Es detecten enormes dificultats per tal que els esforços privats i públics determinin projectes concrets i viables.

Vist tot això, una de les conclusions de la recerca és que ara per ara és molt difícil saber quines demarcacions seran viables i quines no. Hi ha dues raons principals. El mercat no està encara definit en bona part de les demarcacions, per la qual cosa manca un dels elements clau per poder avaluar la sostenibilitat. És en casos com aquests quan caldrà prendre decisions sobre la sindicació de continguts que permetin reduir al màxim els riscos.

SÍNTESI 6

26. En 19 de les 21 demarcacions el mercat està encara indefinit

27. El CAC haurà de decidir l'estratègia i els mecanismes per a les concessions vacants en l'actualitat i les que hi puguin quedar properament

28. Els centres d'emissió fora de demarcació, les coincidències històriques, culturals, econòmiques i de població generen solapaments entre demarcacions

29. L'àrea metropolitana de Barcelona està experimentant fortes variacions respecte a les previsions inicials d'implantació, tant pel que fa als prestadors públics com als privats

30. La viabilitat de les demarcacions depèn de diversos paràmetres: nombre d'habitants i distribució geogràfica, característiques de la xarxa de telecomunicacions, orografia, quantitat i titularitat dels prestadors en funcionament, model de negoci dels privats, presència dels públics i implantació dels prestadors en el territori

7. Conclusions i objectius operatius

7.1 La implantació de la TDT-L (setembre - octubre de 2009): complexa i difícil

El setembre de 2009, a Catalunya es troben en funcionament 18 dels 24 MUX previstos segons el Pla Tècnic Nacional de la televisió digital local. Dels 92 programes que s'hi haurien de posar en marxa, només ho han fet 47, el 51% del total. No tots els 70 programes encabits en els 18 MUX encesos estan emetent: ho fan el 67,1%. Aquestes dades indiquen la situació complexa i difícil que presenta la implantació de la TDT-L a Catalunya.

Per considerar que la televisió digital terrestre local està implantada en una demarcació es requereixen tres requisits bàsics: l'aprovació dels projectes tècnics; l'emissió encara que sigui en proves del MUX i la definició del mercat televisió, de manera que se sàpiga quins prestadors prestaran el servei i quins no. Aquests tres requisits, a maig de 2009, només es complien en 2 de les 21 demarcacions previstes.

Les dades també assenyalen que la televisió local està endarrerida respecte al calendari d'encesa digital previst pel Govern de la Generalitat i que els mesos precedents a l'apagada analògica establerta pel Govern de l'Estat (abril del 2010) seran especialment intensos en la concreció de molts projectes d'implantació.

Tot plegat, doncs, s'ha de situar en un context de transició. En l'actualitat els prestadors de televisió, tant públics com privats, expressen la necessitat urgent de poder emetre en digital davant la imminència de l'apagada analògica i la pèrdua d'una part de l'audiència que ja ha migrat a la TDT. Les condicions tècniques per emetre s'estan resolent. El Govern de la Generalitat està conduint el procés d'encesa digital i de la propera apagada analògica, i ha dut a terme actuacions per a ampliar la cobertura prevista inicialment, de manera que la TDT pugui arribar a tots els nuclis de més de 50 habitants. En aquest context, cal tenir present la situació en què es troben els prestadors que han d'emetre en la TDT-L, tant els públics com els privats.

Caldrà, en conseqüència, continuar fent les actuacions relacionades amb la transició envers la televisió digital, accentuant-ne la intensitat en aquesta darrera etapa, i garantir

els costos addicionals que significa la pràctica cobertura universal fins a la consolidació del sistema. Com aspecte més concret en relació amb les condicions per emetre dels diferents prestadors, cal millorar el procediment d'autorització dels plans tècnics per tal que en la recerca d'una millor eficàcia no es desvirtuï el resultat del concurs.

Taula 9.- Estat dels projectes tècnics, dels MUX i dels programes de TDT-L i relació amb els calendaris d'encesa digital i apagada analògica (setembre-octubre 2009)

Demarcació	Projecte tècnic	MUX	Programes emetent	Mercat definit	Encesa sincrònica	Calendari d'Apagada
Balaguer* (Garrigues-Noguera-Pla d'Urgell-Segarra-Urgel)	Aprovat Provisional	No emet	0/3	No	06-2009	31-12-2009
Barcelona (Barcelonès)	Aprovat (privat)	Emetent	8/8	No	2008-2009	03-04-2010
	Aprovat (públic)	Emetent			2008-2009	03-04-2010
Blanes* (Selva)	Aprovat Provisional Parcial	No emet	1/3	No	06-2009	31-12-2009
Cornellà de Llobregat ** (Baix Llobregat)	Aprovat (privat)	Emetent	3/8	No	2008-2009	03-04-2010
	No presentat (públic)	No emet			2008-2009	03-04-2010
Figueres (Alt Empordà)	Pendent aprovació	No emet	4/4	No	06-2009	31-12-2009
Girona (Gironès-Pla de l'Estany)	Aprovat	Emetent	2/4	Sí	06-2008	31-12-2009
Granollers (Vallès Oriental)	Pendent aprovació	No emet	2/4	No	12-2008	30-06-2009/ 03-04-2010
Igualada (Anoia)	Aprovat provisional	No emet	0/4	No	12-2008	31-12-2009
Lleida (Segrià)	Aprovat provisional	No emet	2/4	No	06-2009	31-12-2009
Manresa (Bages-Berguedà-Solsonès)	Aprovat provisional parcial	No emet	0/4	No	12-2008	31-12-2009/ 03-04-2010
Mataró (Maresme)	Aprovat provisional	Emetent	4/4	No	06-2008	30-06-2009/ 03-04-2010
Olot (Garrotxa-Ripollès)	Aprovat parcial	Emetent	2/4	Sí	12-2009	30-06-2009
Palafrugell (Baix Empordà)	Aprovat provisional parcial	No emet	1/4	No	12-2008	31-12-2009
Reus (Baix Camp-Priorat)	Aprovat provisional parcial	Emetent	2/4	No	06-2008	31-12-2009
Sabadell (Vallès Occidental)	Pendent aprovació	Emetent	5/8	No	2008-2009	03-04-2010
					2008-2009	03-04-2010
Seu d'Urgell (A.Ribagorça-A.Urgell-Cerdanya-P.Jussà-P.Sobirà)	Aprovat provisional	Emetent	1/4	No	12-2009	03-04-2010
Tarragona (Tarragonès-Conca de Barberà-Alt Camp)	Aprovat parcial	Emetent	4/4	No	12-2008	31-12-2009
Tortosa (Baix Ebre-Montsià-Ribera d'Ebre-Terra Alta)	Aprovat provisional parcial	No emet	0/4	No	12-2009	31-12-2009
Vic (Osona)	Aprovat	Emetent	3/4	No	06-2008	03-04-2010
Vielha e Mijaran* (Val d'Aran)	Aprovat provisional	No emet	0/4	No	12-2009	31-12-2009
Vilanova i la Geltrú (A.Penedès-B.Penedès-Garraf)	Aprovat provisional parcial	Emetent	3/4	No	06-2008	31-12-2009

*En aquesta demarcació va quedar desert un programa al concurs per a la gestió indirecta del servei.

** En aquesta demarcació hi ha un programa buit des que Uniprex va retornar la seva concessió el maig de 2009.

Font: elaboració pròpia a partir de la informació recollida al treball de camp, la facilitada per la direcció General de Comunicació i Serveis de Difusió Audiovisual de la Generalitat de Catalunya sobre l'estat dels projectes tècnics dels MUX locals a octubre de 2009, les dades del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació [En línia] (2007): "Catalunya encendrà la TDT de manera sincrònica i per demarcacions entre el 2008 i el 2009".

<<http://www20.gencat.cat/portal/site/SalaPremsa/menuitem.342fe4355e0205d607d7ed42b0c0e1a0/?vgnextoid=f60f88c0b0549010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=f60f88c0b0549010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall&contentid=5dbcc361d7f16110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD>>; i Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç [En línia] (2007): "Acuerdo del Consejo de Ministros por el cual se aprueba el Plan Nacional de Transición a la Televisión Digital Terrestre". <<http://www.televisiondigital.es/NR/rdonlyres/D84EE7D824B6499C994EA54616C48C9E/0/1PlanNacionaldeTransici%c3%b3nalaTDT.pdf>> [Consultes: juny de 2009]

7.2 La situació dels prestadors i la definició del mercat a les demarcacions

L'estat industrial i financer en què es troben els prestadors —tan públics com privats— és un element central per entendre el grau de desenvolupament de la TDT-L a Catalunya. Lluny d'estar tots preparats, la recerca ha posat de manifest que hi ha prestadors amb fortes mancances i, en el cas dels públics, consorcis que no tenen intenció d'engegar el programa que tenen assignat.

Sumant els programes actualment en funcionament, el setembre de 2009 emeten 47 programes, el 51% dels 92 possibles. D'aquests, 36 són privats i 11 públics. Els restants, un 49% dels programes es troben encara en una situació incerta, ja que els seus responsables han declarat que no volen o no poden fer televisió, o bé hi ha dubtes sobre la seva sostenibilitat o capacitat per a posar-les en marxa. Es tracta de 45 programes, dels quals 19 són privats i 26 són públics.

La recerca ha posat de manifest que estar emetent no vol dir que el prestador estigui consolidat a la TDT. Així doncs, de cara a avaluar el grau d'implantació de la TDT, no és suficient tenir en compte que un prestador tingui accés a continguts i a un centre emissor. També ha de poder comptar amb infraestructura de producció a la demarcació i una mínima solvència econòmica.

En aquest sentit, caldrà arbitrar un sistema d'ajuts a projectes que permeti un desenvolupament industrial i financer, que constitueixi la base de projectes més sòlids.

7.3 La natura col·legial de la TDT-L: frens a la implantació

El fet que la TDT-L s'organitzi a partir de la demarcació comporta que la seva implantació tingui un fort component col·legial segons el qual uns actors s'han de posar d'acord per gestionar un programa (els ajuntaments que han de crear consorcis) i tots (prestadors públics i privats) hagin de pactar com es gestionarà el MUX que comparteixen, sovint amb lògiques i formes de gestió molt diferents. Com a conseqüència, els problemes d'un prestador no l'afecten només a ell, sinó que poden incidir en els socis del MUX, tal com s'ha posat de manifest quan algun dels prestadors ha preferit retardar l'inici de les seves emissions o es planteja fins i tot la seva continuïtat.

Es pot afirmar que un dels factors que dificulta l'encesa dels MUX atén a la seva natura col·legial: l'arrencada dels consorcis d'una banda i la gestió conjunta del MUX de l'altra. La necessitat d'aclarir quins prestadors estan disposats a fer televisió i quins no és urgent en moltes demarcacions.

I caldrà establir fórmules perquè les dificultats d'uns no condemnin a mort a aquells que, amb voluntat de ser viables, no poden assumir tots o parts no individuals dels costos del múltiple.

7.4 El cost de transmissió del senyal: una preocupació important

Tot i que el cost de transport del senyal ha baixat de manera substancial des que es van fer públics els primers preus l'any 2005, aquesta partida pressupostària és a hores d'ara una de les preocupacions més esteses entre els prestadors catalans. En la pràctica hi ha un sol transportador de senyal (Abertis) i l'absència d'alternatives reals per optar ha generat moltes tensions en la negociació dels costos i les condicions dels contractes.

Si situem la preocupació pels preus de transmissió en el context col·legial del canal múltiple, la qüestió adquireix més gravetat quan hi ha socis de MUX que no emeten, ja que el cost del senyal repercuteix en els que sí ho fan. Aquesta qüestió és especialment greu en el cas de les demarcacions menys poblades i orogràficament complexes, ja que les despeses del transport del senyal són molt elevades en relació amb el volum de negoci.

Per assegurar la viabilitat de la TDT-L cal garantir que la fixació dels preus per part del operador que realitza el transport del senyal es fa d'acord amb les condicions establertes per la CMT en el supòsit dels operadors amb poder especial de mercat, és a dir, preus orientats a costos i paritat de tracte o principi de no discriminació. Si les posicions de domini en el mercat són sempre qüestionables, l'abús de domini és inadmissible quan aquest pot suposar el fracàs o la inviabilitat d'una política que ha apostat decididament per la diversificació i el pluralisme de l'oferta audiovisual de Catalunya.

D'altra banda, el cost de la transmissió del senyal també s'incrementa amb l'ampliació dels municipis planificats en les demarcacions del PTN i amb l'increment de les cobertures.

També en aquest cas influeix que es tracti de demarcacions orogràficament accidentades i amb baixa densitat de població. En canvi, les ampliacions de cobertura interessin als prestadors quan es poden dur a terme des de centres emissors ubicats en alguna de les grans torres de telecomunicacions de Catalunya, cosa que possibilita arribar a més població amb la mateixa despesa o un cost marginal molt petit.

Les mesures proposades en el punt 7.3 haurien de poder resoldre també aquest problema, així com els ajuts diferencials per part de l'Administració pública en funció de les dificultats.

7.5 La crisi com a agreujant

La crisi econòmica actua com a agreujant de la situació, ja que els problemes específics de la TDT i la situació concreta de cada prestador, es veuen perjudicats per una davallada dels ingressos publicitaris i un ajustament dels pressupostos públics. Les inversions publicitàries per als prestadors privats van caure una mitjana del 20% el 2008, i durant el 2009 alguns dels anunciants principals (immobiliàries i concessionaris de cotxes) gairebé han desaparegut del mercat. Els prestadors públics també han vist congelades o retallades les seves partides, ja que els pressupostos municipals han disminuït els seus ingressos i paral·lelament han hagut de fer front a un increment de les necessitats socials. Si bé la crisi no és la causa de la situació que ja tenia la TDT-L prèviament, sí que n'ha agreujat els problemes.

Respecte dels prestadors privats, les mesures proposades en el punt 7.2 i d'altres similars haurien d'ajudar a afrontar aquesta situació provisional. No seria bo que la coincidència amb la crisi econòmica significués, en la pràctica, la desaparició de la televisió local de proximitat a Catalunya. Pel que fa als públics que no han emès en analògic, el canal ciutadà podria ser una solució provisional fins que els pressupostos permetin la posada en marxa d'emissions convencionals.

7.6 Uns actors clau en la implantació: prestadors decidits a fer televisió

La natura col·legial del transport del senyal a la TDT-L i l'existència de prestadors amb problemes per desenvolupar els seus projectes pot estar portant alguns MUX a atzucacs. En aquest context de limitacions, l'existència d'un grup de 36 prestadors privats i 11 de

públics decidits a tirar endavant 47 programes de TDT-L i fer la migració s'ha de considerar un dels factors clau del procés.

Són aquests actors els qui dinamitzen el MUX on estan instal·lats i en solen liderar la posada en marxa, ja que entenen que han d'encendre en emissions digitals tan aviat com sigui possible per no perdre el pas en la transició. Sovint fins i tot actuen amb cert tarannà pioner; i a vegades, per no dependre de la situació més retardada d'altres prestadors posen en marxa el MUX sols o només amb una part dels prestadors previstos.

En el cas dels privats, la majoria són prestadors històrics que porten molt de temps en el sector i, de fet, han convertit l'audiovisual local en la seva opció professional. Són petits empresaris que no especulen amb les seves empreses o grups multimèdia comarcals que necessiten televisió per ser actors mediàtics de referència en el seu territori. I pel que fa als públics, la majoria provenen d'una tradició de televisió en analògic, amb l'excepció d'alguns que aposten per la nova creació d'una televisió pública que els permeti elaborar programes de proximitat a les seves demarcacions.

En un context tan complex, l'existència d'aquests prestadors s'ha de considerar un punt fort de la TDT-L catalana, ja que semblen adreçats a tenir un paper clau a les seves demarcacions i a liderar la implantació al país.

Caldrà tenir clar que aquests actors han de tenir el màxim suport institucional, garantint el model de proximitat i la voluntat de servei públic.

7.7 Oportunitats de desenvolupament de l'oferta pública local

La televisió pública local en la transició al sistema digital experimenta un doble vessant. Crisi, si atenem als projectes que finalment acabin materialitzant-se, i noves oportunitats, si s'atenen les consecucions de les que estan emetent i al seu paper en la provisió de continguts amb missió de servei públic.

La televisió local pública no pateix una crisi generalitzada, perquè hi ha molts exemples que mostren un fort dinamisme i lideratge. A més dels programes públics locals que han vingut funcionant fins ara, també n'estan apareixent de nous en zones en què no n'hi

havia cap, actuant com a elements dinamitzadors de l'activitat econòmica i la creació d'ocupació. D'altra banda, quan algun dels municipis del consorci compta amb alguna televisió analògica en funcionament, es creen amb els altres municipis noves sinergies entre recursos tècnics i humans que prèviament no tenien relació. El propi fet que nous ajuntaments s'afegeixin a l'activitat de fer televisió també fa possible que els recursos disponibles puguin ser superiors als que es destinaven a les emissions analògiques.

Una de les dades més rellevants que s'ha obtingut, en relació amb la televisió pública, és que els consorcis que aconsegueixen tirar endavant apareixen relacionats amb un altre fenomen que la TDT-L contribueix a desenvolupar: la creació de clústers audiovisuals locals. Molts d'aquests projectes, a més, estan vinculats a diverses universitats catalanes i alguns centres de formació professional. L'objectiu és crear sinergies entre la recerca i la docència en estudis de comunicació i enginyeries de telecomunicacions; i la producció i difusió audiovisuals. De fet, una de les constatacions d'aquest estudi és que la majoria dels programes públics que s'estan desenvolupant a Catalunya apareixen vinculats a projectes que van molt més enllà de la TDT-L.

Cal promoure, des de totes les instàncies, aquest model de noves indústries, i vincular-lo al sector quinari, relacionat amb l'educació, les noves tecnologies, les indústries culturals i el turisme de qualitat.

7.8 Redimensionament de la televisió pública local

En termes numèrics podem dir que el redimensionament de la televisió pública local està significativament una disminució de la seva presència relativa en el territori. A finals dels noranta, aquest tipus de televisió havia suposat el 50% del sector, després va passar al 40% a mitjans del dos mil i sembla possible que amb la TDT-L suposi fins i tot menys d'un 25% de l'oferta existent si la tendència actual continua. Això pot descompensar el sistema comunicatiu, perquè la televisió pública és l'única que garanteix els continguts amb missió de servei públic i la presència normalitzada del català. En aquest context, algunes de les actuals televisions municipals estan abocades a desaparèixer per la inclusió en consorcis que no estan en condicions de posar en marxa el servei de televisió.

Els motius d'aquesta situació són múltiples i bona part d'ells deriven de la necessitat de la dificultat que diversos municipis hagin de compartir un mateix programa i constituir-se en consorcis per a gestionar-los. Les dinàmiques polítiques, les diferències entre poblacions, les rivalitats històriques són obstacles que es posen de manifest a l'hora de concretar la complexa forma d'organització requerida. I sobre aquesta dificultat s'afegeix la crisi econòmica actual, amb una disminució objectiva dels ingressos municipals i la redefinició de les prioritats per part dels ajuntaments.

Certament aquesta situació pot canviar a mig termini segons com evolucioni la situació general i esdevingui un context més favorable per al funcionament d'aquests projectes. En qualsevol cas, cal mantenir la reserva d'espai públic per tal de garantir el pluralisme i la diversitat de l'oferta.

7.9 La televisió local és televisió de proximitat

La LCA defineix la televisió local com una televisió de proximitat i, com a tal, està "dirigida a satisfer les necessitats d'informació, de comunicació i de participació social de les comunitats locals compreses en la demarcació específica de què es tracti" (lletra h de l'article 1). La recerca realitzada reafirma la validesa del model de televisió de proximitat. Podem afirmar que la proximitat és competitiva a escala local i complementa amb eficàcia l'oferta de les televisions generalistes i temàtiques d'abast autonòmic o estatal.

La viabilitat econòmica de la televisió de proximitat es basa, doncs, en la seva especificitat i al fet que dona compliment a les necessitats de l'audiència a la qual s'adreça. Això mateix permet captar ingressos publicitaris en els municipis en què s'emet, que constitueixen un mercat propi i delimitat. Amb tot, la proximitat és condició necessària, però no suficient per a la viabilitat. Els recursos públics també es mostren necessaris per a la viabilitat d'aquestes televisions i contribueixen, al seu torn, a reforçar el perfil de proximitat. Per aquest motiu els prestadors amb més arrelament en el territori i més vinculació amb les seves institucions són els que aconsegueixen una millor viabilitat del negoci privat de la televisió.

Les televisions vinculades a grans cadenes, amb una proporció baixa de continguts de proximitat, han experimentat, en canvi, problemes seriosos de viabilitat, possiblement

perquè a nivell local no es pot arribar a competir amb les televisions d'abast autonòmic o estatal que compten amb molts més recursos i un mercat molt més ampli, i justament perquè l'audiència espera de la televisió local informacions, entrevistes o reportatges que tractin sobre l'entorn més immediat.

En termes generals es pot dir que en el context de crisi econòmica actual i de baixa facturació publicitària, el perfil que dibuixa la televisió privada catalana en general és d'alta vulnerabilitat.

Les mesures apuntades fins ara poden ajudar a superar aquesta situació. En qualsevol cas, cal garantir que les televisions locals respectin la seva funció de proximitat, tot aplicant el marc legal vigent i els criteris interpretatius en relació amb la programació en cadena i la sindicació de continguts.

7.10 LA TDT-L privada: una economia fràgil basada en els ajuts públics

Històricament, la televisió privada catalana s'ha caracteritzat per una economia precària, formada per petites empreses, amb beneficis minsos, voluntarisme i sovint amb pèrdues en els comptes d'explotació.

L'Informe sobre l'audiovisual a Catalunya 2007 elaborat pel CAC (2009) posa de manifest que les característiques bàsiques del sector són la baixa liquiditat i l'endeutament. El 70% dels ingressos de les televisions locals provenen de la publicitat, gairebé sempre d'anunciants locals. La resta dels ingressos que en alguns casos superen de llarg el 30% fins arribar eventualment al 50% provenen de fons públics, ja sigui en forma de subvencions, ajuts indirectes, contractes de producció, etc. Segons l'estudi sobre la viabilitat de la televisió local privada (Generalitat de Catalunya, 2006), els recursos aportats per les fonts públiques (ajuntaments, diputacions i Generalitat) a les emissores privades durant el 2005 globalment a Catalunya va ser de 8,3 milions d'euros. Aquesta quantitat, posada en relació amb els 19,3 milions que va ser capaç de generar el sector per ell mateix, representa un 43% del total.

El sector de la comunicació audiovisual presenta, doncs, característiques comunes respecte al sector cultural a Catalunya, que compta amb una implicació pública important.

Pel que fa a la TDT-L, els organismes pertinents hauran de tenir en compte aquesta relació entre el sistema públic i el privat a l'hora de prendre decisions i establir les polítiques de comunicació.

Caldrà racionalitzar i adequar el marc legal vigent pel que fa a la relació econòmica entre els prestadors privats i els poders públics de manera que es respectin els principis de transparència i que els fons públics s'assignin a missions de servei públic.

7.11 La sindicació com a peça clau per a la sostenibilitat de la TDT-L

La informació recollida al llarg del treball de camp assenyala que les obligacions concessionals de programació preocupen molt a la gran majoria de prestadors, donat els elevats compromisos que van assumir i a la consciència del fet que es tracta de quelcom exigible.

Efectivament, la suma de les hores de programació original que van proposar els adjudicataris dels 55 programes privats²⁰ implica un total anual de 4.142 hores d'aquest tipus, amb una mitjana de 75,3 hores setmanals per concessionari, a les quals resten compromesos legalment en el moment de l'adjudicació; més del doble d'hores que els mínims legals requereixen.

En els criteris d'interpretació elaborats pel CAC l'any 2008 s'estableixen els requisits per a que la producció sindicada pugui ser computada com a programació original, de manera que es pot emprar per complir amb les 4 hores diàries i 32 setmanals mínimes d'aquest tipus de programació, i lògicament també per les hores addicionals que cada prestador ha de complir en funció dels compromisos contractuals en l'adjudicació de la concessió.²¹ Aquest punt és cabdal en la sostenibilitat de la TDT-L, amb la qual cosa la sindicació de continguts es presenta com una fórmula que permet l'eficiència i l'estabilitat del sistema.

²⁰ No es comptabilitza Uniprex Televisió Digital Terrestre Catalana, SLU que va renunciar a la concessió (Acord 101/2009, de 20 de maig, del Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant el qual es resol el contracte per a l'exploatació del servei de TDT-L del qual era titular.

²¹ Punt 4 de les conclusions del document *Criteris d'interpretació de les obligacions que integren el règim dels prestadors del servei de televisió digital terrestre d'àmbit local en matèria de programació original, producció pròpia, emissió en cadena i sindicació de continguts*.

Aquestes possibilitats obren un camp de desenvolupament considerable als prestadors que vulguin emprar la sindicació, que de fet ja és un recurs força estès a la TDT-L catalana. No hi ha cap prestador que no formi part pel cap baix d'una de les xarxes de sindicació de continguts que existeixen a Catalunya. Així mateix, l'aparició de dues xarxes privades el 2008 i la diversificació de les dues públiques (la XAL, especialitzada en públics i Comunicàlia, orientada cap als privats) s'ha de considerar com una oportunitat de desenvolupament de la TDT-L, ja que permet tenir accés a majors quantitats de programes i més diversificats. Malgrat això, cal tenir present que actualment existeix un perfil de prestador que utilitza molt els continguts sindicats, però que no aporta continguts propis, cosa que pot fer desvirtuar el model i que significa un dels principals reptes de les xarxes de sindicació de continguts: fer participar activament tots els prestadors en la producció de continguts sindicats.

L'existència de xarxes de suport a la proximitat completen el model específic català i ajuden a la sostenibilitat del sistema. Cal mantenir l'ajuda institucional.

7.12 Els solapaments entre demarcacions

Els solapaments entre demarcacions, ja sigui per solapaments de cobertura, ja sigui per raons econòmiques i demogràfiques, són una realitat que no es pot defugir, ja que configura un mercat diferent al definit sobre el paper en el PTN. L'autorització de centres emissors fora de la pròpia demarcació, motivada per poder fer arribar el senyal amb més eficàcia, ha contribuït a aquests solapaments. Raons de caràcter històric i social, així com la distribució poblacional o la mateixa orografia, s'afegeixen al fet que les demarcacions no siguin compartiments estancs, sinó que hi ha diferents formes de superposició entre elles. En algunes demarcacions això no constitueix un problema, ja que aquestes continuïtats es corresponen a una coherència demogràfica i faciliten la viabilitat econòmica. Aquest és doncs un aspecte que ha d'estar present en les actuacions del CAC i del Govern respecte als prestadors que actuen en aquestes àrees de continuïtat. És el context, per exemple, que caldrà tenir en compte en les autoritzacions del percentatge de producció sindicada o en les decisions sobre la cobertura o no de les concessions desertes.

En tot cas, per tal de garantir la racionalitat de les demarcacions existents i per una major transparència i objectivitat, caldrà abordar una possible reforma legal amb la finalitat que

el CAC pugui autoritzar excepcionalment un major percentatge d'emissió en cadena als prestadors que emeten en demarcacions adjacents quan es comparteixin àmplies zones de cobertura, hi hagi una clara continuïtat econòmica i demogràfica o per motius d'especial dificultat (orografia, baixa demografia), tot preservant la proximitat, en el marc dels principis que van presidir el concurs d'adjudicació corresponent.

7.13 L'especificitat de l'àrea metropolitana

Les demarcacions de Barcelona, Cornellà de Llobregat i Sabadell compten, com a denominador comú, amb dos MUX cadascuna i presenten nombrosos elements de continuïtat. Conformen una part fonamental d'allò que s'anomena l'Àrea Metropolitana.

Tres dels quatre prestadors públics unimunicipals (Barcelona, Badalona, l'Hospitalet del Llobregat) ja venien emetent en analògic i han fet la transició a la TDT sense problemes destacables. En canvi, els prestadors públics que s'han d'organitzar en consorcis, presenten més problemes.

Paradoxalment i malgrat tractar-se de les tres demarcacions teòricament més viables, són també les que presenten més dificultats per a que els privats trobin el seu nínxol i per concretar la televisió de proximitat. Tampoc ha estat una solució apostar per l'emissió en cadena, encara que es pertanyi a grans grups mediàtics d'àmbit espanyol. Justament aquests són els que han patit una crisi manifesta, amb el retorn d'una concessió a la demarcació de Cornellà de Llobregat i el replantejament de la seva activitat per part d'altres dos prestadors que tenen concessions a Barcelona, Cornellà de Llobregat i Granollers. Els prestadors privats restants tenen una situació desigual tant pel que fa al tipus de programació com al seu model de negoci i és difícil fer-ne previsions. Per ara, també sobreviuen els qui han aportat per la proximitat.

L'evolució diferencial dels diferents prestadors, sumada al solapament parcial de cobertura per l'autorització del centre emissor a Collserola per Cornellà de Llobregat, pot alterar considerablement el mapa de la TDT-L previst a les demarcacions.

Caldrà, doncs, un replantejament a fons del mapa de canals de l'àrea metropolitana, tenint en compte l'especificitat de cadascuna de les demarcacions que la componen, els

solapaments existents entre elles, i la viabilitat econòmica, política i social de cada múltiplex.

7.14 La viabilitat del conjunt del sector de la TDT-L

Hi ha dues impressions força generalitzades al voltant de la TDT-L: que Catalunya no pot suportar econòmicament 92 televisions locals, i que hi ha demarcacions que tenen massa poca població per ser sostenibles. Les dades acompanyen aquestes impressions, i certament sembla que el sector televisiu local privat és un negoci de dimensions reduïdes que pateix problemes per transitar i consolidar-se a la TDT-L. Hi ha dues dades que apunten en aquesta línia. D'una banda, el fet que tot just s'hagin posat en marxa 46 programes abans de l'apagada analògica; i de l'altra, que els ajuts públics continuen essent una de les fonts principals de finançament.

De tota manera, cal tenir present que, a partir de 2007 s'han anat prenent una sèrie de decisions polítiques que poden introduir components de viabilitat a més actors. Per començar, la possibilitat que la producció sindicada esdevingui la fórmula idònia per complir les obligacions concessionals, a partir dels criteris definits pel CAC. I finalment, l'opció del model de televisió de baix cost per als programes públics, que poden trobar en aquest sistema una via per posar en marxa televisions que d'altra manera no haurien arrancat. Aquests reajustaments del model poden obrir la via a un sistema amb algun prestador més que la quarantena previsible.

Respecte la viabilitat de les demarcació i la relació amb el seu nombre d'habitants, seria simplificar la natura de la unitat d'organització de la TDT si tot es reduís a una qüestió de densitat de població. És a dir, efectivament, una demarcació és un territori amb una superfície determinada i una població al seu interior que dona lloc a una densitat de població concreta. Aquesta és la base sobre la qual els prestadors han de fer els seus primers càlculs econòmics per veure si la demarcació és sostenible, però és una dada insuficient. Una demarcació és també un MUX o dos. Per tant, és una xarxa (o dues) de telecomunicacions amb les característiques tècniques d'emissió corresponents. Segons com sigui l'orografia de la demarcació, com es distribueixi la població i quina xarxa de transmissions sigui necessària per cobrir-la, els costos de transmissió variaran notablement. Així, i posant aquesta dada en relació amb la població, dues demarcacions

amb un nombre d'habitants semblants poden presentar diferències notables de viabilitat si una necessita una xarxa molt més complexa que l'altra.

Dins d'un MUX hi caben quatre programes. Per tant, una demarcació també prefigura el seu mercat audiovisual. En aquest sentit, una zona pot ser viable en el sentit de poder suportar econòmicament dos programes o inviable si n'operen quatre. O també pot ser inviable si solament opera un prestador però la xarxa de telecomunicacions és massa costosa per un sol. A més, cal tenir present que la titularitat és un factor molt important en la viabilitat.

Però el model de negoci dels prestadors també és una variable important per avaluar la viabilitat de cada demarcació. Si bé el model de proximitat s'està demostrant el més viable, es fa difícil imaginar demarcacions amb dues, tres o quatre televisions que proporcionin el mateix tipus de programació. I a més, s'ha de tenir en compte el grau d'implantació dels prestadors en el territori en qüestió i les oportunitats amb què poden comptar els nous actors que també tenen concessió.

En aquest sentit, es proposa una anàlisi dinàmica de la viabilitat de les demarcacions de TDT-L a Catalunya que tinguin en compte tots aquests elements: el nombre d'habitants i la distribució geogràfica; les característiques de la xarxa de telecomunicacions necessària; l'orografia i els solapaments entre demarcacions; la viabilitat econòmica dels prestadors, i la diversitat de l'oferta que inclogui públics i privats.

Aquesta anàlisi és el que ha de contribuir a garantir la racionalitat i sostenibilitat de les demarcacions de la TDT-L, a prendre decisions sobre la cobertura o no de les concessions vacants, a les autoritzacions sobre emissió en cadena i producció sindicada, al foment i suport de les televisions públiques i privades que fan proximitat. Ha d'inspirar en definitiva els objectius a seguir i les mesures a dur a terme en els propers mesos en relació amb la TDT-L per a la seva consolidació.

FORTALESES DE CATALUNYA DAVANT LA IMPLANTACIÓ DE LA TDT

1. Presència nombrosa de concessionaris interessats en la televisió local a Catalunya

Un dels trets fonamentals de la Televisió Digital Terrestre Local (TDT-L) a Catalunya és la presència, entre els concessionaris, d'un nombre molt important de prestadors, tant privats com públics, molt decidits a continuar fent televisió local.

En el cas dels privats, són prestadors històrics que porten molt de temps en el sector i, de fet, han convertit la televisió local en la seva opció professional. Es tracta de petits empresaris que tenen en la televisió local el seu mode de vida. Tenen un funcionament particular segons cada cas, lluny d'actuar als nivells de l'economia política dels grans grups mediàtics. Aquests actors són un punt fort en la transició de la TDT-L, perquè la necessiten per continuar existint.

Pel que fa als prestadors públics, els de les ciutats amb televisions analògiques de més entitat han fet una aposta forta cap a la TDT-L. D'altres ciutats de l'àrea metropolitana han iniciat processos de consorci; i ciutats importants sense tradició de televisió pública s'han decidit a tenir-ne a partir d'aquest procés.

2. Presència de concessionaris interessats en el model de televisió de proximitat

Un altre punt fort és la predisposició de bona part dels prestadors, els quals convergeixen amb el model que des de les administracions públiques es vol impulsar: una televisió de proximitat. Si no fos així, el procés hagués estat probablement més conflictiu. Els prestadors públics entenen el model de proximitat com un servei per a la ciutadania, i els privats han visualitzat una concordança entre proximitat i perspectiva de negoci.

3. Vinculació dels prestadors a grups multimèdia catalans

Cal destacar que alguns concessionaris de la TDT-L estan vinculats a grups de comunicació locals i comarcals, d'una banda, o nacionals, de l'altra. Això possibilita tenir major múscul empresarial per fer front als diferents reptes, i a més, aquesta dimensió multimèdia podria créixer en els propers mesos.

4. La cultura associativa del sector i l'existència de xarxes de sindicació catalanes

La històrica tradició cooperativa de la televisió local catalana també suposa un punt fort del sector. Aquesta realitat explica l'existència de les experiències de xarxes de sindicació tant públiques com privades, que són un actiu clau per l'assoliment de les obligacions concessionals i també d'aplicació del model català de TDT-L de proximitat.

5. Administracions públiques sensibles al sector i implicades en la migració

Finalment, un punt fort de Catalunya en el pas a la TDT-L és la sensibilitat històrica de les administracions del país cap a la televisió local i la seva implicació activa en el procés de transició a partir del diàleg i la col·laboració amb el sector.

OPORTUNITATS PER A CATALUNYA DE LA IMPLANTACIÓ DE LA TDT

1. Oportunitat per regular part del sector audiovisual local de l'era analògica

Quan es va posar en marxa el procés per implantar la TDT-L, l'any 2004, un dels discursos recurrents per part del sector i les administracions catalanes va ser que això portaria a la plena regulació i reconeixement legal de la televisió local catalana.

2. Consolidació de grups multimèdia supramunicipals

Un dels objectius manifestos del concurs de la TDT local privada convocat a Catalunya era contribuir a la creació i reforçament de grups multimèdia catalans a través de les concessions.

3. Oportunitat per reforçar el sector autòcton de la TDT

Un altre objectiu del procés d'atorgament de concessions de la TDT-L a Catalunya era contribuir a la conformació d'un sector audiovisual autòcton competitiu i econòmicament sostenible.

4. Aparició i consolidació de xarxes de sindicació de continguts

En el context del procés d'implantació de la TDT han sorgit xarxes de televisions públiques i privades centrades en la (co)producció de continguts de caràcter sindicat. Aquestes formacions noves s'han d'entendre com un producte de les noves necessitats que imposa la TDT però també com una oportunitat per al creixement i la consolidació d'una petita indústria de producció vinculada a les televisions privades locals catalanes.

5. Diversificació dels continguts de les xarxes de sindicació

L'aparició de les dues xarxes privades i la diversificació de les públiques provoca una altra oportunitat quan es combinen tots dos processos. D'una banda, el volum de continguts susceptibles de ser sindicats augmenta respecte els anys precedents. D'altra banda, el fet

que hi hagi diverses xarxes de sindicació d'origen i de diversa natura es pot traduir en més pluralitat d'aquests continguts sindicats.

6. Una oportunitat indirecta: l'aparició de xarxes multimèdia de proximitat

Hi ha actors del sector que han anunciat l'articulació de xarxes i formes de col·laboració que van més enllà de la televisió. De fet, es vol aprofitar l'experiència de sindicació de continguts televisius i la dimensió multimèdia dels actors implicats en el projecte per posar en marxa plataformes multimèdia que aprofitin els continguts i l'experiència en la gestió de premsa impresa, ràdio i mitjans en línia.

7. Creació i potenciació del sector audiovisual públic local

S'està donant l'aparició de nous canals públics de televisió en zones sense tradició de televisió pública. La integració en un consorci de diferents municipis amb televisió pública analògica també crea sinergies entre recursos tècnics i humans que prèviament no tenien relació.

8. Aparició de clústers locals de l'audiovisual i sinergies amb la universitat

L'aparició de major oferta pública i la consolidació de l'existent es relacionen amb un altre fenomen que la TDT-L està ajudant a desenvolupar a Catalunya: la creació de clústers audiovisuals locals a diferents punts del Principat. A més, molts d'aquests projectes estan vinculats a diverses universitats catalanes. L'objectiu és crear sinergies entre la universitat i la producció audiovisual.